

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENÓW POŁOŻONYCH PRZY ULICY STAROŁĘCKIEJ OBOK
STRUMIENIA CZAPNICA W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR KATARZYNA SYDOR

MGR INŻ. ANNA MOCZKO – FAUNA I FLORA

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania.....	4
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy.....	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	8
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	9
2.4. Warunki wodne	9
2.5. Szata roślinna	10
2.6. Świat zwierzęcy	12
2.7. Gleby	12
2.8. Klimat lokalny.....	13
2.9. Dziedzictwo kulturowe	14
2.10. Jakość powietrza atmosferycznego.....	14
2.11. Klimat akustyczny.....	16
2.12. Jakość wód	17
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	19
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	22
4.1. Cel opracowania projektu planu	22
4.2. Ustalenia projektu planu.....	23
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	26
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	28
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	30
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	34
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	34
6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	36
6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz	38
6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną.....	39
6.5. Oddziaływanie na powietrze	40
6.6. Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	42
6.7. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	43
6.8. Oddziaływanie na ludzi.....	43
6.9. Oddziaływanie na dobra materialne.....	45
6.11. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary cenne przyrodniczo.....	45
6.12. Oddziaływanie transgraniczne.....	46
6.13. Pola elektromagnetyczne.....	46
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	47
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	48
9. WNIOSKI.....	49
10. STRESZCZENIE.....	50

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle mapy topograficznej
3. Mapa glebowa
4. Geologia
5. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (LDWN) – w stanie istniejącym
6. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w w porze nocnej (LN) – w stanie istniejącym
7. Projekt mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu, MPU 2011r.
8. Dokumentacja fotograficzna terenu opracowania
9. Zestawienie przewidywanych znaczących oddziaływań, jakie spowoduje realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko, dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XXVII/200/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia 9 września 2003 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu.

Granica wspomnianego powyżej projektu mpzp obejmuje tereny znajdujące się w południowej części Poznania pomiędzy ulicą Starołęcką, granicą administracyjną miasta Poznania, korytem rzeki Warty, a strumieniem Czapnica.

Powierzchnia obszaru objętego sporządzeniem projektu planu miejscowego wynosi ok. 5,7 ha.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹.

W myśl powyższej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 51 ust. 1 organ administracji opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Natomiast stosownie do art. 50 przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest również w przypadku wprowadzenia zmian do obowiązującego planu miejscowego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą, uwzględniając zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Stosownie do tej ustawy projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu, a ustalenia prognozy mogą mieć wpływ na decyzje rady gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

---

¹ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z dnia 7 listopada 2008 r. ze zmianami

² Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały.

Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko musi być opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a informacje w niej zawarte dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem RDOŚ-30-OO.III-7041-219/09/nb z dnia 24.02.2009r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem NS-72/1-63(1)/09 z dnia 05.02.2009 r.).

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa Jeż J., Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,
- Fizjografia urbanistyczna Szponar A., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Poznaniu Jackowiak B, Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu, Poznań 1993,
- Wśród zwierząt i roślin, Kronika miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:2000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,

- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, 2001,
- mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, 2004,
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- mapa topograficzna w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-d-3 Poznań - Dębiec, Geokart-International sp. z o.o., Rzeszów, OPGK - Rzeszów S. A. 1998.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku *Prawo wodne* (Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz. U. Nr 106, poz. 675),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. Nr 213, poz. 1397),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, ze zmianami).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- projekt Uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, MPU 2011,
- Uchwała Nr XXVII/200/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia 9 września 2003 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr XXXI/299/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2008 r.,
- Program ochrony środowiska miasta Poznania na lata 2009-2012, Uchwała Nr LIV/729/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r.,
- Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania (2007), Etap II: Program ochrony przed hałasem (POH) (2008), Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2008, Uchwała Nr XLIII/521/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 14 października 2008 r. (Dz. U. Woj. Wlkp. z dnia 24 listopada 2008 r. Nr 200, poz. 3281),
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2010,
- Roczny raport jakości powietrza województwa wielkopolskiego za rok 2010 r., WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- „Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego POZNAŃ ul. Starołęcka – obok strumienia Czapnica”, oprac. Rybczyński A., Harke G., Poznań, 2003,
- Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Proeko-plan PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE: Czaban A., Poznań, 2003.

Inne źródła:

- wizja terenowa (sierpień 2011r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, sierpień 2011 r.)
- www.geoinfo.amu.edu.pl
- www.poznan.pios.gov.pl.

Powyższe materiały, w połączeniu z przeprowadzoną wizją terenową, pozwoliły na opracowanie charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska w podziale na poszczególne komponenty.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

Przedłożony projekt mpzp został zmieniony w trakcie trwania procedury planistycznej – na skutek uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień. Wprowadzone zmiany dotyczą częściowo funkcji terenów. Jednocześnie na skutek zmian w prawodawstwie polskim korektom podlega także prognoza oddziaływania na środowisko do przedłożonego projektu planu. Zmiany w prognozie wynikają z konieczności dostosowania formy i treści przedmiotowego dokumentu do obowiązujących wymogów prawnych.

W tym miejscu należy nadmienić, że niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana przy wykorzystaniu materiałów planistycznych sporządzonych na etapie opiniowania, w tym opierając się w dużej części na „*Prognozie oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu*”, oprac. Alicja Czaban, marzec 2009 r.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty granicami mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, położony jest w południowej części miasta Poznania, w dolinie rzeki Warty.

Granice przedmiotowego projektu planu wyznaczają: od zachodu koryto rzeki Warty, od północy strumień Czapnica, od wschodu ulica Starołęcka oraz od południa granica administracyjna miasta Poznania.

Przedmiotowy obszar położony jest w obrębie cennego systemu przyrodniczego, o wyjątkowych walorach przyrodniczych i ponadlokalnym znaczeniu – dolinie rzeki Warty, stanowiącej główną oś układu przyrodniczego Wielkopolski – korytarz ekologiczny o randze krajowej oraz element sieci ekologicznej EKONET PL.

Ponadto, obszar opracowania stanowi fragment południowego strukturalnego klina zieleni, współtworzącego klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta Poznania, wykształconego wzdłuż doliny rzeki Warty oraz obejmującego również dolinę jej niewielkiego dopływu – Czapnicy. Układ klinów zieleni tworzy podstawowy system terenów zieleni miasta Poznania, który budowany jest w oparciu o naturalne ukształtowanie dolin rzek, przepływających przez obszar Poznania - Warty oraz jej głównych dopływów, lewobrzeżnych: Bogdanki i Strumienia Junikowskiego oraz prawobrzeżnych:

Głównej i Cybiny. W ten sposób zieleń klinów sięga samego centrum miasta i tworzy charakterystyczny układ „krzyża” o przebiegu północno-południowym oraz zachodnio-wschodnim.

Struktura zagospodarowania przedmiotowego obszaru jest stosunkowo jednorodna. Jest to teren o dominującym udziale terenów użytkowanych rolniczo - upraw rolnych, ogrodowych, bądź nieużytków. W przeszłości zdecydowana większość terenu była użytkowana rolniczo. Obecnie tereny dawnych pól częściowo stanowią ugory, a częściowo tereny zieleni nieurządzonej lub ogrody. Zaledwie około 1/3 dawnej powierzchni rolniczych pozostaje w dalszym ciągu w użytkowaniu rolniczym i objęta jest polami ornymi, łąkami i uprawami warzywnymi.

Generalnie dotychczasowy sposób użytkowania terenu, był i nadal jest dogodnym sposobem użytkowania ze względu na swoje położenie na obszarze objętym zagrożeniem powodziowym. Jedynie wzdłuż ulicy Starołęckiej skupia się zabudowa mieszkalna, obejmująca w granicach projektu planu pięć budynków mieszkalnych jednorodzinnych - cztery w zabudowie wolnostojącej, jeden bliźniaczej. Są to budynki niskie, maksymalnie dwukondygnacyjne, dwa posiadają dachy strome, trzy budynki dachy płaskie. W przeważającej części domy mieszkalne poprzedzone są reprezentacyjnymi ozdobnymi „przedogródkami”. Na tyłach budynków przeważnie znajdują się zabudowania gospodarcze tj.: drewniane czy dawne kurniki, oraz budynki garażowe. Zabudowaniom tym towarzyszą także małe sady lub przydomowe ogrody. Zdarza się także, że pola uprawne łąki lub ugory, częściowo zlokalizowane także na tyłach budynków mieszkalnych, ciągną się aż do nadwarciańskiej skarpy.

W granicach ustaleń projektu planu znajduje się także fragment koryta rzeki Warty, wzdłuż którego ciągnie się pas zieleni przywodnej - łąkowej oraz strumień Czapnica, przebiegający równoleżnikowo przez północną część opracowania.

2.2. Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski (wg. J. Kondrackiego), omawiany teren znajduje się w obrębie należącego do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5) mezoregionu Poznańskiego Przełomu Warty (315.52), południkowo przebiegającego odcinka doliny Warty między Obornikami a Mosiną, oddzielającego Pojezierze Poznańskie od Pojezierza Gnieźnieńskiego i Równiny Wrzesińskiej.

Analizowany obszar zajmuje w większości niska terasa zalewowa rzeki Warty, podcinana nurtem rzeki, jedynie niewielki południowo-wschodni fragment obszaru stanowi terasa erozyjno-akumulacyjna nadzalewowa. W północnej części opracowania przebiega niewielka dolina erozyjno-denudacyjna strumienia Czapnica, głęboko wcinająca się w erozyjną równinę sandrową, położoną na wschód od obszaru opracowania. W obrębie miejscowego planu terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu dolina Czapnicy jest płytka i słabo zaznaczona w terenie.

Analizując układ poziomic na przedmiotowym terenie można stwierdzić, że charakteryzuje się on małym zróżnicowaniem rzeźby terenu. Teren ten stanowi wspomniana już niska terasa zalewowa,

leżąca na wysokości 56-58 m n.p.m. Jedynie fragment terasy nadzalewowej oraz podnóże zbocza doliny sięga się na wysokość 59 m n.p.m.³

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe⁴

Podłoże analizowanego terenu stanowią plejstoceńskie rodzime grunty mineralne, głównie utwory rzeczne, częściowo również utwory deluwialne i lodowcowe.

Pod powierzchnią gleby zalega ciągła seria gruntów piaszczystych, głównie piasków drobnych i średnich, o miąższości kilkunastu metrów. Lokalnie stwierdzono występowanie piasków pylastych, gruboziarnistych i pospółki. W wyższych warstwach osady te są wilgotne, poniżej ok. 4 m nawodnione. Na ogół są to grunty średniozagęszczone. Znaczne rozluźnienie osadów piaszczystych zaobserwowano w poziomach występowania wody gruntowej.

We wschodniej części opracowania nawiercono soczewki i przewarstwienia piasków gliniastych i glin - osadów deluwialnych, spływających z wyżej położonych terenów wysoczyznowych. Są to grunty twardoplastyczne.

Ponadto, w jednym z otworów, nawierconym do głębokości 13 m, pod warstwą piasków rzecznych stwierdzono występowanie gliny piaszczystej lodowcowej szarej.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Rozpatrywany teren w całości należy do dorzecza rzeki Warty. Położony jest w dolinie rzeki Warty, u ujścia jej prawobrzeżnego dopływu – strumienia Czapnica. Cały obszar odwadniany jest przez rzekę Wartę, bezpośrednio lub pośrednio poprzez strumień Czapnica.

W granicach omawianego projektu planu znajduje się niewielki fragment rzeki Warty oraz dolny odcinek strumienia Czapnica.

Rzeka Warta należy do istotnych dla kształtowania zasobów wodnych kraju i regionu wód powierzchniowych. Obszar źródłowy rzeki znajduje się Kromoławie – dzielnicy Zawiercia na terenie jury Krakowsko-Częstochowskiej, uchodzi natomiast do Odry w okolicach Kostrzyna. Powierzchnia zlewni rzeki Warty wynosi 54528,7 km², natomiast jej długość 808,2 km. Przez Poznań Warta przepływa odcinkiem od ok. 253 do 229 kilometra swego biegu. W granicach obszaru opracowania przepływa na swoim 252,76 km.

Obszar źródłowy strumienia Czapnica znajduje się poza obszarem opracowania, po wschodniej stronie ul. Starołęckiej. W obszarze jego zlewni znajdują się dwa stawy (również poza obszarem opracowania), I – północny oraz II – południowy.

Według „*Studium granic bezpośredniego zagrożenia powodzią dla zlewni rzeki Warty*”, opracowanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (Ośrodek Koordynacyjno Informacyjny

³ „Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Poznań ul. Starołęcka – obok strumienia Czapnica”, oprac. Rybczyński A., Harke G., Poznań, 2003

⁴ Rozpoznane podczas sporządzania dokumentacji geotechnicznej dla terenu przewidzianego pod realizację portu rzeczno na rzece Warcie w oparciu o 13 otworów badawczych, 2003r.

Ochrony Przeciwpowodziowej), w rejonie opracowania zasięg wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat ($p=1\%$) sięga rzędnej 58,7 m n.p.m. Tym samym prawie cały obszar opracowania zagrożony jest zalewem powodziowym, jedynie niewielki teren w południowo-wschodniej części opracowania, na którym zlokalizowane są cztery budynki mieszkalne, znajduje się poza tym obszarem. Ze względu na zagrożenie powodziowe docelowe zagospodarowanie terenów uwzględniać musi ograniczenia wynikające z zapisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019), która określa i reguluje zasady ochrony terenów przed powodzią.

Wody podziemne

Wody podziemne swym charakterem i głębokością występowania nawiązują do konfiguracji terenu oraz budowy geologicznej podłoża. Obszar opracowania zbudowany jest prawie wyłącznie z piaszczystych utworów przepuszczalnych. W podłożu terenu występuje jeden poziom wód podziemnych - wody gruntowe o swobodnym zwierciadle, jednak o znacznych wahanach pionowych, uzależnionych od poziomu wody w rzece Warty.

Wody podziemne I-ego poziomu zalegają w utworach piaszczystych drobnych i średnich. Płytkie zaleganie wód, rzędu 0,0 - 1,0 m p.p.t., występuje w pasie terenu najbliższej koryta strumienia Czarnica. Na obszarze planowanej realizacji portu rzeczno-jeziornego, w okresie wykonywanych wierceń (wrzesień 2003 r.) wody gruntowe zalegały na głębokościach od 3,50 do 4,50 m p.p.t., przy czym badania te prowadzone były w warunkach niskich stanów wód, wynikających z długotrwałego okresu bezdeszczowego. Generalnie należy przyjąć, że na większości obszaru woda gruntowa utrzymuje się na głębokości ok. 2 m p.p.t., jedynie w południowo-wschodniej części terenu zalegają głębiej, poniżej 2 m p.p.t.⁵

Obszar opracowania położony jest w zasięgu strefy ochronnej dla infiltracyjnego ujęcia wody „Dębina”, ustanowionej *Decyzją Prezydenta Miasta Poznania nr OS-6210-15/99/2000-GW z dnia 17.04.2000 r.* Wzdłuż północnej granicy opracowania przebiega południowa granica terenu zewnętrznego ochrony pośredniej wód podziemnych i powierzchniowych, natomiast całe koryto rzeki Warty stanowi strefę ochrony pośredniej zewnętrznej w zakresie wód powierzchniowych. Ww. decyzja zawiera zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia w zakresie użytkowania gruntami i korzystania z zasobów wodnych w strefie ochronnej.

2.5. Szata roślinna

Obszar opracowania mimo, że położony jest w obszarze strukturalnego klina zieleni na tle bogactwa przyrodniczego terenów sąsiednich, położonych w dolinie Warty, charakteryzuje się znacznym przekształceniem antropogenicznym i wynikającym z niego stosunkowo niskim stopniem zróżnicowania siedliskowego.

⁵ Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czarnica w Poznaniu, oprac. . Proeko-plan PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE : Czaban A., Poznań, 2003

Za najmniej przekształcone, a zarazem najbardziej odporne na degradację, należy uznać koryto rzeki Warty w zasięgu łagodnej skarpy oraz obszary położone bezpośrednio przy nim. Są to tereny o najmniej przekształconych przez człowieka warunkach siedliskowych. Stosunkowo niewielka jeszcze ingerencja człowieka pozwala na utrzymywanie się tu półnaturalnych zespołów roślinnych

Na nadwarciańskiej skarpie opadającej od granicy miasta zbieżnym o wysokości ok. 4 do 5m ku rzece Warcie do łagodnego zbocza przy ujściu strumienia Czapnica rozwinął się zespół nadbrzeżnego łągu wierzbowego⁶ *Salicetum albo-fragilis* oraz w nieco wyższych partiach skarpy zespół nadbrzeżnego łągu topolowego *Populetum albae*. W składzie tych zespołów roślin występują takie gatunki drzew i krzewów jak: topola czarna (*Populus nigra*), wierzba krucha (*Salix fragilis*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), grochodrzew (*Robinia pseudoacacia*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*), szakłak pospolity (*Rhamnus catharticus*), wierzba wiciowa (*Salix viminalis*), trzmielina pospolita (*Euonymus europaeus*),

Wpadający do rzeki Warty strumień Czapnica posiada przy ulicy Starołęckiej dość płytkie i słabo widoczne koryto, które zbliżając się ku Warcie rozszerza się i pogłębia. W śródpolnym biegu strumienia rozwinęły się skupiska olszy czarnej (*Alnus glutinosa*), a zbliżając się do ujścia strumienia roślinność zespołu nadbrzeżnego łągu wierzbowego *Salicetum albo-fragilis*.

Obszar opracowania stanowią w większości tereny użytkowane rolniczo występujące głównie w północnej części obszaru oraz miejscami na tyłach istniejących budynków mieszkalnych.

Porównując zdjęcie lotnicze z roku 2003 ze stanem obecnym w zakresie sposobu jego użytkowania zauważalna jest w ostatnich latach tendencja do ugorowania pola lub przekształcania roli w tereny zieleni nieurządzonej lub ogrody. Proces ugorowania doprowadził do wykształcenia się w zachodniej części terenu poniżej strumienia Czapnica zbiorowiska *Artemisio-Tanacetum vulgaris*, w którym dominującym gatunkiem jest wrotycz pospolita (*Tanacetum vulgare*). Zbiorowisko to w swojej części bliskiej nadwarciańskiej skarpie ulega stopniowemu przekształceniu w zbiorowisko *Koelerio-Corynephoretea* roślin sucholubnych przystosowanych do gleb piaszczystych. Wykształcone w swoim charakterystycznym składzie gatunkowym zbiorowisko *Koelerio-Corynephoretea* rozwija się w środkowej części terenu objętego opracowaniem. W jego składzie przeważają takie gatunki jak: krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*) rozchodnik ostry (*Sedum acre*), kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*; gatunek od 1983r. objęty częściową ochroną). W zbiorowiskach tych pojawiają się samosiejki klonu jesionolistnego (*Acer negundo*), topoli czarnej (*Populus nigra*), sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*) oraz wiązu szypułkowego (*Ulmus laevis*).

Użytkowanie rolnicze na terenie opracowania ogranicza się do upraw łąkowych, małego sadu, upraw warzywnych (w tym w tunelach) oraz przydomowych warzywniaków znajdujących się praktycznie przy każdej zabudowanej posesji.

Tereny przydomowych ogrodów to głównie ogrodzone ażurową siatką tereny trawiaste ze ścieżkami pośród owocowych drzew i krzewów, skalniaków i rabat kwiatowych, wyposażone

⁶ Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Matuszkiewicz Wł., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2011

w elementy małej architektury ogrodowej. Przez furtki w ogrodzeniach z terenów prywatnych można (po wykonanych na skarpie schodkach) ścieżką dojść do prowizorycznych kładek wędkarskich nad brzegiem rzeki Warty.

Przedogródki zostały zagospodarowane ekstensywnie przez założenie trawników i obsadzenie kwiatowymi, wieloletnimi roślinami ozdobnymi: daliami (*Dahlia*), ostróżkami (*Delphinium*), hortensjami (*Hydrangea*) itp., ozdobnymi drzewami i krzewami takich gatunków jak: świerk srebrzysty (*Picea pungens*), żywotnik (*Thuja*) i jałowiec (*Juniperus*), lilak pospolity (*Syringa vulgaris*) i berberys (*Berberis*).

2.6. Świat zwierzęcy

Na terenie objętym projektem planu występują gatunki zwierząt charakterystyczne dla siedliska wodnego rzeki Warty, jej meandrujących brzegów oraz użytków rolnych.

Z relacji członków Koła Łowieckiego nr 2 „Ratusz” w Poznaniu wynika, że w ostatnich latach obserwowano dość regularnie w tych okolicach kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) i łyski zwyczajne (*Fulica atra*), obecnie coraz rzadziej spotykane. Prawdopodobną przyczyną ginięcia tego gatunku jest rozprzestrzenianie się obcego, nowego szkodnika - norki amerykańskiej (*Mustela vison*).

Na terenach rolniczych położonych w rejonie rzeki Warty obserwowano lisy (*Vulpes vulpes*), jenoty (*Nyctereutes procyonides*), natomiast spośród ptaków bażanty łowne (*Phasianus colchicus*). Możliwe jest również zaobserwowanie dzików (*Sus scrofa*), które w ostatnich latach wykazują nietypowe zachowania środowiskowe i wędrują w pobliżu siedzib ludzkich w poszukiwaniu nowych żerowisk.

Ponadto teren opracowania może też być miejscem zalatywania ptaków gniazdujących na stawach strumienia Czapnica, gdzie stwierdzono występowanie ok. 34 gniazdujących gatunków ptaków oraz kilkadziesiąt zalatujących⁷.

Z publikacji dotyczących terenu opracowania⁸ wynika, że pomiędzy ulicą Starołącką a rzeką Wartą, wzdłuż strumienia Czapnica stwierdzono obecność jadowitego ssaka – rzęsorka rzeczka (*Neomys fodiens*) oraz ślady obecności bobrów, których siedlisko znajduje się w obrębie zlewni strumienia Czapnica. W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono jednak śladów bytowania tych dwóch ostatnich wymienionych gatunków zwierząt.

2.7. Gleby

Gleby analizowanego terenu są mało zróżnicowane, stanowią je głównie słabe gleby bielcowe klasy V wykształcone na piaskach słabogliniastych i piaskach luźnych, zaliczone do kompleksu żytniego słabego. Charakteryzują się one bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, są

⁷ Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy starołąckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Proeko-plan PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE: Czaban A., Poznań, 2009.

⁸ jw.

okresowo lub trwale suche. Jedynie niewielkie fragmenty terenu wzdłuż koryta rzeki Warty zajmują gleby klasy VI.

Przestrzenne rozmieszczenie gruntów na przedmiotowym terenie przedstawia załącznik nr 3.

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu podobnie jak teren całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu w znacznym stopniu ukształtowane zostały poprzez napływające w kierunku miasta masy powietrza. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno - morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno - kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Najczęściej przemieszczającymi się nad terenami Poznania frontami są fronty chłodne, powodujące znaczne wahania ciśnienia, odczuwalny spadek temperatury powietrza oraz wzrost prędkości wiatru. Zjawiskom tym towarzyszy również występowanie opadów, często o znacznej gwałtowności. Średnio w ciągu roku notowanych jest w Poznaniu 67 dni, w których przemieszczają się fronty chłodne i 42, w których przemieszczają się fronty ciepłe. Najdłużej obserwowany jest okres bezfrontowy i wynosi on 230 dni w roku.

Średnia roczna wielkość ciśnienia atmosferycznego wynosi dla Poznania 1005 hPa. Największe wahania ciśnienia obserwowane są dla okresu zimowego (w okresie od grudnia do lutego wahania mogą osiągnąć wartość 73 hPa), podczas gdy w okresie letnim ciśnienie waha się w niewielkich granicach (amplituda nie przekraczająca 34 hPa).

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1960 – 2002)⁹ wynosiła 527,0mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najwyższe średnie miesięczne z temperaturą wynoszącą 19°C są notowane w czerwcu i lipcu, najniższe w miesiącach zimowych (np. luty 2007 r. ze średnią temperaturą miesięczną na poziomie 0,8°C). W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 8,2°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru. Dla obszaru miasta Poznania stwierdzono największą częstość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile (średnia roczna wartość wynosi 3,5m/s). Wiatry silne i bardzo silne zdarzają się sporadycznie, a częstość ich występowania można określić na poziomie 1%.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. Najwyższą wartość osiąga w okresie zimowym, kiedy dochodzi do 88%, najniższa natomiast jest w miesiącach letnich, takich jak czerwiec, kiedy osiąga wartość 70%. Zaobserwować można również istotny wpływ

⁹ Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu; www.geoinfo.amu.edu.pl

czynników związanych z działalnością człowieka na kształtowanie się klimatu charakterystycznego dla aglomeracji miejskiej. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na ten stan rzeczy jest wielkość emisji pyłów i gazów oraz pary wodnej, która wpływa na specyficzne kształtowanie się klimatu w poszczególnych rejonach miasta.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

„Nisko położony, stosunkowo płaski, pozbawiony urozmaiconej intensywnej szaty roślinnej, obszar opracowania charakteryzuje się wyrównanymi warunkami termicznymi. Korzystny wpływ na kształtowanie warunków klimatu lokalnego ma jego położenie w pobliżu zadrzewień i lasów porastających dolinę rzek Warty i Głuszynki. Wpływają one niewątpliwie na poprawę warunków wilgotnościowych w mieście. Ponadto duże kompleksy leśne wzbogacają skład powietrza w tlen, fitoncydy, które podnoszą komfort bioklimatyczny.

Układ dolinny Warty oraz strumienia Czapnica, w obrębie którego położony jest obszar opracowania, również wpływa na modyfikację jego mikroklimatu. Efektem takiego położenia jest spływ grawitacyjny chłodnego powietrza z obszarów wysoczyznowych wyżej położonych po wschodniej stronie ul. Starołęckiej w kierunku koryta rzeki, tym samym nieco niższe temperatury powietrza, zwiększona wilgotność powietrza, co jest konsekwencją zwiększonej ewaporacji wody, gorsze rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń, występowanie w obniżeniu dolinnym inwersji termicznych, którym towarzyszyć mogą mgły, zamglenia. Z drugiej strony szeroka dolina rzeczna stanowi istotny korytarz nawietrzający dla miasta Poznania, umożliwiający spływ czystego powietrza z kierunku południowego - z okolic Wielkopolskiego Parku Narodowego¹⁰.

2.9. Dziedzictwo kulturowe

W rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*¹¹ na obszarze objętym ustaleniami projektu planu terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu nie znajdują się żadne obiekty objęte ochroną konserwatorską.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również żadne udokumentowane stanowiska archeologiczne o dużej wartości poznawczej.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Na kształtowanie lokalnej jakości powietrza na danym terenie największy wpływ ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego. W mniejszym stopniu na higienę atmosfery wpływają również czynniki związane z ukształtowaniem terenu i naturalnymi możliwościami „przewietrzenia” terenu.

¹⁰ Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Czaban A, Poznań 2009 r.

¹¹ Dz. U. Nr 162 poz. 1568 z dnia 17 września 2003 r.

Obszar objęty projektem mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu ze względu na niski stopień zainwestowania nie powoduje emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Zagrożenie dla jakości powietrza omawianego obszaru stanowią objekty oraz obszary znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie, m. in. ulica Starołęcka (tylko w niewielkim fragmencie znajdująca się w granicach ustaleń mpzp) – stanowiąca liniowe źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza. Ulica Starołęcka generuje ruch samochodowy o dość dużym natężeniu. Pomimo wysokiej emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z tego terenu, najprawdopodobniej nie przekracza ona jednak określonych przepisami dopuszczalnych poziomów stężeń (poza granicami pasa drogowego).

Punktowe źródła emisji, występujące tu w postaci instalacji grzewczych zlokalizowanych w obrębie zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy prowadzonej drobnej działalności gospodarczej skupione są głównie w rejonie ulicy Starołęckiej (głównie zlokalizowana poza granicami ustaleń projektu planu). Eksploatacja tego typu instalacji związana jest z emisją większych ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych przede wszystkim w okresie zimowym (okres grzewczy). Ilość emitowanych zanieczyszczeń nie powinna jednak stanowić zagrożenia dla dotrzymania określonych przepisami standardów jakości powietrza atmosferycznego.

„Ponadto, po drugiej stronie rzeki Warty, przy jej lewym brzegu w Luboniu, zlokalizowane jest przedsiębiorstwo Luvena S.A. (do VII.2008 r. pod nazwą Zakłady Chemiczne „Luboń” S.A.), produkujące nawozy mineralne i produkty nieorganiczne. Ze względu na zakres działalności zaliczany jest do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko¹², oraz ze względu na rodzaj wykorzystywanych instalacji wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego¹³. Przez wiele lat zakład stanowił znaczące źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza, w ostatnich latach podejmuje jednak szereg działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego, zintegrowanych z nowymi planami rozwojowymi, uwzględniającymi konieczność ograniczenia uciążliwości dla powietrza atmosferycznego, wód, gleb, roślinności, poprawy stanu bezpieczeństwa pracowników i społeczności lokalnej. Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Poznaniu prowadzi monitoring stanu powietrza na terenie Lubonia i Czapur. Uciążliwości generowane przez przedsiębiorstwo są ograniczane, co powoduje, że obecne emisje nie powodują przekroczeń dopuszczalnych wartości, dotyczy to zwłaszcza zmniejszenia emisji tlenków azotu, związków fluoru, wyeliminowania emisji dwutlenku siarki oraz pyłów pochodzących z procesów technologicznych.”¹⁴

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w niewielkiej odległości od omawianego terenu, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie

¹² zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397),

¹³ zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2002 Nr 122 poz. 1055).

¹⁴ Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Czaban A, Poznań 2009 r.

wykonywanej przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref¹⁵, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*¹⁶. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Wykonana przez WIOŚ w 2010 r. ocena jakości powietrza atmosferycznego pod kątem ochrony zdrowia, obejmowała określenie stężeń dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), benzenu (C₆H₆), pyłu PM₁₀, ozonu (O₃), ołowiu (Pb), arsenu (As), niklu (Ni) i kadmu (Cd). Na podstawie uzyskanych wyników, obszar miasta Poznania został zaliczony do klasy A, w której stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych. Wyjątek stanowiła tu klasyfikacja danych określających stężenia pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Stwierdzono występowanie przekraczających poziom docelowy podwyższonych stężeń benzo(a)pirenu, a także przekroczeń dla dopuszczalnego poziomu dla 24 – godzinnych stężeń pyłu PM₁₀ (tylko w sezonie grzewczym), na skutek czego cała aglomeracja poznańska została zaklasyfikowana do strefy C.

2.11. Klimat akustyczny

W stanie istniejącym, obszar projektu planu obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowe, a także tereny niezagospodarowane i zagospodarowane zielenią. Spośród wymienionych form zagospodarowania, standardy akustyczne w środowisku definiuje się dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁷ oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku samochodowym*¹⁸.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej położone wzdłuż ulicy Starołęckiej są skażone hałasem drogowym, którego głównym źródłem jest ulica Starołęcka, znajdująca się w granicach projektu mpzp tylko w niewielkim fragmencie. Jej oddziaływanie w analizowanym rejonie – dla stanu aktualnego – zostało określone w Mapie akustycznej¹⁹. Ponadnormatywny zasięg hałasu samochodowego obejmuje budynki mieszkalne usytuowane wzdłuż ulicy Starołęckiej – wyznaczony dla pory dzieńno-wieczorowo-nocnej LDWN izoliniami o wartości 65-70 dB, natomiast dla pory nocnej LN 55-60 dB.

¹⁵ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2009, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2010

¹⁶ art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity z dnia 23 stycznia 2008r.)

¹⁷ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150, tekst jednolity, z późniejszymi zmianami)

¹⁸ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826)

¹⁹ Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania (2007), Etap II: Program ochrony przed hałasem (POH) (2008), Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2008, Uchwała Nr XLIII/521/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 14 października 2008 r. (Dz. U. Woj. Wlkp. z dnia 24 listopada 2008 r. Nr 200, poz. 3281)

Hałas lotniczy, związany z przelotami cywilnymi, jak i wojskowymi, nie stanowi zagrożenia dla klimatu akustycznego w środowisku²⁰ – na obszarze planu – w stanie istniejącym.

O uciążliwym oddziaływaniu tzw. pozostałych obiektów i działalności mogącej być źródłem hałasu – związanych z działalnością usługową prowadzoną w budynkach mieszkalnych (która nie wymaga zmiany klasyfikacji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tereny mieszkaniowo-usługowe, zgodnie z przepisami prawa budowlanego²¹) lub w budynkach usługowych na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz na terenach mieszkaniowo-usługowych – brak jest informacji o prowadzeniu postępowań administracyjnych, co nie oznacza, że nie stanowią zagrożenia dla środowiska akustycznego i nie są lub nie mogą być przedmiotem skarg sąsiadów.

2.12. Jakość wód

Od 2007 roku ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych prowadzona jest dla jednolitych części wód (JCW, JCWPd). W 2009 r. zakres i częstotliwość badań zgodne były z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych*²².

Obszar objęty projektem mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu położony jest w dolinie rzeki Warty. Jego zachodnią granicę wyznacza oś głównego koryta rzeki Warty, natomiast w części północnej przepływa Strumień Czapnica, prawobrzeżny dopływ rzeki Warty.

W punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Poznań, most Św. Rocha, zlokalizowanym w JCW Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579) stwierdzono II klasę elementów biologicznych oraz określono, że jeden lub więcej badanych wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów fizykochemicznych przekracza wartości określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia dla klasy II. Ponadto stwierdzono, że żaden z badanych wskaźników określonych w załączniku 5 do rozporządzenia nie przekracza wartości granicznych dla stanu dobrego i wyższego niż dobry.

Dokładne wyniki badań potencjału ekologicznego wód rzeki Warty w ww. punkcie pomiarowo-kontrolnym na podstawie wyników badań z roku 2010 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Wyniki badań potencjału ekologicznego wód w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta - Poznań na podstawie wyników badań z roku 2010

LP.	WSKAŹNIK JAKOŚCI WODY	JEDNOSTKA MIARY	LICZBA PROB	MINIMUM	DATA	MAXIMUM	DATA	ŚREDNIA ROCZNA	KLASA WSKAŹNIKA JAKOŚCI WÓD
1	Temperatura wody	°C	10	0,0	2010-12-01	23,0	2010-07-05	11,5	II
2	Zawiesiny ogólne	Mg/l	10	2,4	2010-06-14	35,0	2010-08-03	10,99	II

²⁰ Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania (2007), Etap II: Program ochrony przed hałasem (POH) (2008), Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2008, Uchwała Nr XLIII/521/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 14 października 2008 r. (Dz. U. Woj. Wlkp. z dnia 24 listopada 2008 r. Nr 200, poz. 3281)

²¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 75, poz. 690)

²² Dz. U. Nr 81, poz. 685

3	Odczyn	pH	10	7,7	2010-11-02	8,1	2010-04-06	7,9	I
4	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	10	5,0	2010-06-14	11,6	2010-12-01	8,53	II
5	BZT ₅	mg O ₂ /l	10	1,0	2010-10-04	7,1	2010-03-01	3,34	poniżej stanu dobrego
6	ChZT-Mn	mg O ₂ /l	10	5,0	2010-03-01	10,4	2010-08-03	6,469	II
7	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	10	6,8	2010-11-02	19,27	2010-06-14	11,907	poniżej stanu dobrego
8	Azot Kjeldahla	mg N/l	10	1,251	2010-12-01	2,609	2010-07-05	1,821	poniżej stanu dobrego
9	Azot amonowy	mg N _{NH4} /l	10	0,134	2010-09-06	0,689	2010-06-14	0,324	I
10	Azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	10	1,061	2010-06-14	9,58	2010-04-06	4,432	poniżej stanu dobrego
11	Azot ogólny	mg N/l	10	3,392	2010-06-14	11,368	2010-04-06	6,291	poniżej stanu dobrego
12	Fosfor ogólny	mg P/l	10	0,041	2010-05-04	0,259	2010-03-01	0,176	II
13	Przewodność w 20°	μS/cm	10	475	2010-08-03	650	2010-12-01	576	I
14	Substancje rozpuszczone	mg/l	10	200	2010-11-02	410	2010-05-04	286,6	I
15	Siarczany	mg SO ₄ /l	10	27,7	2010-06-14	82,5	2010-04-06	61,042	I
16	Chlorki	mg Cl/l	10	25,0	2010-06-14	47,5	2010-03-01	38,256	I
17	Wapń	mg Ca/l	10	61,1	2010-10-04	105,8	2010-12-01	85,475	II
18	Magnez	mg Mg/l	10	8,26	2010-10-04	13,84	2010-04-06	10,934	I
19	Chlorofil „a”	μg/l	10	1,6	2010-12-01	98,7	2010-07-05	29,79	II
20	Chrom ogólny	mg Cr/l	4	0,0001	2010-03-01	0,0004	2010-08-03	0,0002	stan dobry
21	Cynk	mg Zn/l	4	0,01	2010-03-01	0,033	2010-08-03	0,0195	stan dobry
22	Fenole	mg/l	4	0,006	2010-08-03	0,01	2010-03-01	0,008	stan dobry
23	Miedź	mg Cu/l	4	0,0021	2010-05-04	0,0152	2010-08-03	0,0081	stan dobry
24	Nikiel	mg Ni/l	4	2,5	*	2,5	*	poniżej granica oznaczalności	stan dobry
25	Ołów	mg Pb/l	4	0,5	*	0,5	*	poniżej granica oznaczalności	stan dobry
26	Kadm	mg Cd/l	4	0,1	*	0,1	*	poniżej granica oznaczalności	stan dobry

Źródło: Monitoring jakości wód powierzchniowych za rok 2010, WIOŚ 2011, www.poznan.pios.gov.pl

Niekorzystnie prezentują się wyniki badań jakości wód rzeki Warty prowadzone w celu określenia ich przydatności do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Badania wód Warty w 2009 r. prowadzono powyżej ujęć Mosina-Krajkowo i Dębina, odpowiednio w miejscowościach Krajkowo oraz Wiórek. Ocenę wykonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia²³. W punkcie pomiarowym w Krajkowie wartości dopuszczalne przekroczone zostały dla wskaźnika tlenowego ChZT-Cr oraz bakterii Salmonella. W punkcie pomiarowym Wiórek, oprócz wskaźników wskazanych wyżej, dodatkowo normę przekracza BZT5. Pozostałe wskaźniki nie przekraczają wartości dopuszczalnych.

²³ Dz. U. Nr 204, poz. 1728

Dla Strumienia Czapnica, ze względu na wielkość oraz znaczenie dla bilansu wodnego miasta Poznania, brak jest szczegółowych parametrów opisujących jakość wód powierzchniowych w rejonie przedmiotowego projektu planu.

Jak wcześniej wspomniano, ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Miasto Poznań położone jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 62, a badaniem ich jakości zajmuje się Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Badania przeprowadzone przez Państwowy Instytut Geologiczny na terenie województwa wielkopolskiego (obejmujące lata 2008-2009) dotyczyły analizy jakości wód podziemnych jedynie w obrębie trzech jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu. Do części tych zaliczono również JCWPd nr 62, obejmującej swym zasięgiem obszar miasta Poznania. Niestety żaden z punktów pomiarowych nie był położony w granicy miasta. W 2008 r., w punktach pomiarowych zlokalizowanych najbliżej Poznania, stwierdzono obecność wód o dobrej jakości, natomiast w 2009 r. wody te charakteryzowały się jedynie zadowalającą jakością²⁴.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Liczne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, istotne również dla przedmiotowego projektu planu, określa i regulują ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób użytkowania omawianego obszaru, jego uwarunkowania ekofizjograficzne, potencjał biologiczny i znaczenie w strukturze przyrodniczej miasta Poznania, dla omawianego projektu planu szczególnie istotna jest realizacja celów ochrony przyrody, zdefiniowanych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Stosownie do tej ustawy w planie miejscowym należy uwzględnić cele ochrony przyrody, których realizacja zapewni: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony, ochronę walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Analizując zapisy projektu planu terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, należy uznać, że spełnia on ustawowe wymagania w zakresie utrzymania procesów ekologicznych, ciągłości przyrodniczej oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska. Projekt planu utrzymuje dotychczasową strukturę przyrodniczą terenów zieleni doliny rzeki Warty oraz strumienia Czapnica, charakteryzujących się stosunkowo dużym potencjałem biologicznym. Co szczególnie istotne, wskazana w projekcie struktura funkcjonalna, chroni teren przed zbyt intensywną antropopresją. Pozwoli to na zachowanie jako całości istniejącego dużego kompleksu

²⁴ Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2008, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2009, Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2010,

zieleni i zabezpieczenie przed jego fragmentacją w wyniku wprowadzania zabudowy, utrzymanie na nim procesów ekologicznych oraz funkcjonowanie terenu jako siedliska roślin, zwierząt i grzybów.

W projekcie planu ustalono ochronę walorów krajobrazowych terenów zieleni w klinie zieleni, istniejących powiązań terenów zieleni, zapewniających ciągłość klina zieleni, naturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach **ZO/ZZ** oraz **ZO/WS/ZZ** oraz wód powierzchniowych. Projekt planu określa również zasady lokalizacji na przedmiotowym obszarze elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz, takich jak: reklamy, napowietrzne sieci infrastruktury technicznej, ogrodzenia, tablice informacyjne.

Stosownie do art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo Ochrony Środowiska* projekt planu pozwala na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia zwierząt, roślin i grzybów. Biorąc pod uwagę rolę, jaką omawiany obszar pełni w strukturze przyrodniczej miasta, należy również uznać, że projekt planu, przy założeniu mało zróżnicowanej struktury funkcjonalno – przestrzennej, wskazuje racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania omawianych gruntów.

Zgodnie z ww. ustawą w projekcie planu powinny być uwzględnione również inne zagadnienia ochrony środowiska, dotyczące m.in. zapewnienia kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególny uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej, czy też innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ocenia się, że projekt planu odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje oraz stosownie do docelowej formy zagospodarowania przestrzennego omawianego obszaru, spełnia warunki ustawowe. Projekt planu ustala powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi. Projekt planu ustala jedynie zachowanie istniejącej zabudowy, bez prawa jej rozbudowy i nadbudowy na terenach **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U**, a także lokalizacje budynków na terenie **KW/ZZ**, przy czym dotyczy to tylko obiektów budowlanych związanych z funkcjonowaniem portu rzecznego. W zakresie gospodarki ściekami komunalnymi projekt planu dopuszcza jednak rozwiązania tymczasowe, uwzględniające obecny brak kanalizacji sanitarnej na tym terenie, umożliwiające odprowadzanie ścieków komunalnych zarówno z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz terenu portu rzecznego do szczelnych, bezodpływowych zbiorników do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej. W odniesieniu do gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, na całym terenie projekt planu dopuszcza zagospodarowanie ich w obrębie działek, jedynie wody pochodzące z fragmentu ul. Starołęckiej muszą być odprowadzane do kanalizacji deszczowej. Należy tu podkreślić, że tylko docelowe rozwiązanie w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych, gwarantuje należyłą ochronę środowiska przyrodniczego przed zanieczyszczeniami. Ponadto, projekt planu zawiera stosowne ustalenia określające zasady wykorzystania mas ziemnych, rekultywacji gleb oraz segregacji i zagospodarowywania odpadów.

Ze względu na występowanie na obszarze planu terenów rolnych, wprowadzono zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków oraz prowadzenie gospodarki rolnej w sposób ograniczający i zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzenia rolniczego.

Ponadto, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ograniczenia wynikające z:

- 1) ustanowienia w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo - krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- 4) ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* warunków korzystania z wód dorzecza oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych.

W granicach projektu mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym obszarze prawnych form ochrony przyrody.

Na omawianym obszarze występują jednak obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, mianowicie strefa ochrony pośredniej ujęcia wody „Dębina” ustanowiona *decyzją Prezydenta Miasta Poznania z dnia 17.04.2000 r.* W projekcie planu uwzględniono ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z ww. decyzji.

Poza wymienionymi wyżej obszar opracowania pozbawiony jest obszarów chronionych na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, ujęcia wody czy obszary ciche w aglomeracji.

Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów ograniczonego użytkowania. Należy jednak wspomnieć, że obszar opracowania w całości znajdował się w granicach obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny ustanowionego na mocy rozporządzenia nr 82/03 z dnia 17 grudnia 2003 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wiel. Nr 200, poz. 3873). W chwili obecnej, z uwagi na postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 06. 10. 2010 r. (syg. akt. II OSK 548/09), wspomniane powyżej rozporządzenie nie obowiązuje.

Jednakże ograniczenia w jego zagospodarowaniu stanowi położenie w zasięgu obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią. Wody Warty w czasie wezbrań powodziowych zalewają terasy zalewowe. Zasięg wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (woda 100-letnia) może sięgać poziomicy 57 m n.p.m. Powyżej tego poziomu wybudowano wał przeciwpowodziowy, który chroni istniejącą zabudowę mieszkaniową przed zalewem powodziowym $p=1\%$. Z kolei tereny położone poniżej rzędnej 57 m n.p.m. powinny pozostać jako wyłączane z zabudowy.

W projekcie planu, zarówno w tekście uchwały jak i na rysunku planu, uwzględniono granice obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, na którym obowiązują przepisy odrębne.

Ponadto, obszar projektu planu zlokalizowany jest częściowo w obszarze ograniczonego użytkowania dla stacji radarowej zlokalizowanej w gminie Mosina w Babkach. Projekt planu wymaga uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów przepisów odrębnych dla tego obszaru.

Przepisy art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku²⁵ w oparciu o wskaźniki L_{DWN} (poziom długotrwałego średniego poziomu dźwięku A odniesiony do wszystkich dób w roku) oraz L_N (poziom długotrwałego średniego poziomu dźwięku A odniesiony do wszystkich pór nocy).

W układzie funkcjonalnym omawianego projektu planu wyznaczono tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub zabudowę usługową (tereny **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U**), dla których, w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, poziomy wskaźników w zależności od źródła wynoszą $L_{DWN} = 55/50$ dB, $L_N = 50/40$ dB, a dla zabudowy mieszkaniowo usługowej odpowiednio $L_{DWN} = 60/50$ dB, $L_N = 55/45$ dB. Projekt planu nakazuje zachowanie na tych terenach dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, ustalonych przepisami odrębnymi oraz wprowadza zakaz lokalizacji na tych terenach obiektów usługowych, takich jak szpitale, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Projekt planu jest również zgodny z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*, zgodnie z którą ustala zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, jest ustalenie przeznaczenia

²⁵ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 z 5 lipca 2007 r.),

terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono (załącznik nr 7):

- teren komunikacji wodnej – portu rzecznoego w klinie zieleni, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **KW/ZZ**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej w klinie zieleni, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **1,2MN/U/ZZ**,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej w klinie zieleni → **3MN/U**,
- teren zieleni nieurządzonej z dopuszczeniem terenów rolniczych w klinie zieleni, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **ZO/R/ZZ**,
- teren zieleni nieurządzonej z dopuszczeniem terenów rolniczych oraz infrastruktury technicznej – wodociągowej w klinie zieleni, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **ZO/R/W/ZZ**,
- teren zieleni nieurządzonej w klinie zieleni, w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **ZO/ZZ**,
- teren zieleni nieurządzonej z wodami powierzchniowymi w klinie zieleni, w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **ZO/WS/ZZ**,
- teren wód powierzchniowych w klinie zieleni → **WS**,
- teren komunikacji - drogi publicznej klasy zbiorczej, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią → **KD-Z/ZZ**.

Projekt planu w większości sankcjonuje obecny sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu. Zakłada jednak wprowadzenie nowej inwestycji w postaci portu rzecznoego na rzece Warcie (teren **KW/ZZ**). Zakładając w obrębie portu rzecznoego powstanie nowych budynków związanych z jego funkcjonowaniem, tj. budynek socjalny, magazynowy czy warsztatowy projekt planu określa ich dokładną lokalizację poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy na rysunku planu. Określono również maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż wyznaczona liniami zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na co najmniej 50% powierzchni działki budowlanej.

Na pozostałych terenach wyznaczonych w obrębie przedmiotowego projektu planu nie wprowadza się zasadniczych zmian w ich strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Sankcjonuje się jedynie obecny sposób zagospodarowania, wprowadzając jednocześnie zakaz lokalizacji nowej

zabudowy, a także zakaz rozbudowy i przebudowy istniejących budynków (tereny **1,2MN/U/ZZ** oraz **3MN/U**). Dopuszczono jedynie możliwość przebudowy i remontu istniejących budynków, z uwzględnieniem powyższego. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określono na 40% powierzchni działki budowlanej.

W projekcie planu wskazano również tereny zieleni nieurządzonej z dopuszczeniem terenów rolniczych w klinie zieleni, częściowo w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią (teren **ZO/R/ZZ**) oraz teren jak wyżej z infrastrukturą techniczną – wodociagową (**ZO/R/W/ZZ**), gdzie ustalono zakaz lokalizacji zabudowy a także miejsc postojowych dla samochodów. Dopuszczono jedynie zagospodarowanie tych terenów w formie ogrodów.

Projekt planu nie przewiduje żadnych zmian w sposobie użytkowania terenów zieleni otwartej położonych wzdłuż koryta rzeki Warty (teren **ZO/ZZ**), strumienia Czapnica (teren **ZO/WS/ZZ**) oraz terenu wód śródlądowych w klinie zieleni (teren **WS**). Ustala się jedynie lokalizację obiektów niezbędnych do funkcjonowania wejścia do portu na terenach **ZO/ZZ** oraz **WS** w strefie oznaczonej na rysunku planu oraz obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Na niewielkim fragmencie ul. Starołęckiej (**KD-Z/ZZ**), znajdującym się w granicach projektu planu, przewiduje się realizację odcinka chodnika, ścieżki rowerowej oraz jednego zjazdu na teren **1MN/U/ZZ** oraz maksymalnie dwóch zjazdów na teren **KW/ZZ**.

Na rysunku projektu planu wskazano przebieg wszystkich znaczących sieci infrastruktury technicznej, funkcjonujących obecnie na omawianym obszarze, w tym napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV oraz magistrali wodociagowej.

Do projektu planu wprowadzono również szereg ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych komponentów, a także w zakresie ochrony przyrody.

W projekcie planu ustalono:

- a. w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - ochronę walorów krajobrazowych terenów zieleni w klinie zieleni,
  - ochronę istniejących powiązań terenów zieleni zapewniających ciągłość klina zieleni,
  - ochronę wód powierzchniowych poprzez zakaz zrzutów ścieków komunalnych,
  - ochronę naturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach **ZO/ZZ** oraz **ZO/WS/ZZ**,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- b. w zakresie ochrony powierzchni ziemi:
  - wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac ziemnych w obrębie terenu, lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - rekultywację gleby i ziemi w przypadku jej zanieczyszczenia, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - segregację, gromadzenie i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- c. w zakresie ochrony wód:

- ochronę wód powierzchniowych poprzez zakaz zrzutów ścieków komunalnych,
  - zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych,
  - zachowanie wzdłuż cieku Czapnica pasa o szerokości co najmniej 4,0 m na terenach **ZO/WS/ZZ**, **KW/ZZ** i **ZO/R/ZZ**, na którym dopuszcza się nasadzenia wyłącznie zieleni niskiej,
  - prowadzenie produkcji rolnej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
  - zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej,
  - odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem ich tymczasowego odprowadzania do szczelnych zbiorników bezodpływowych, do czasu realizacji sieci,
  - zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w obrębie działki budowlanej zgodnie z przepisami odrębnymi lub odprowadzenie ich do kanalizacji deszczowej,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenu **KD-Z/ZZ** – fragmentu ulicy Starołęckiej do kanalizacji deszczowej lub poprzez urządzenia do powierzchniowego odprowadzania wód, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - zakaz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
  - dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych dla gromadzenia wód opadowych i roztopowych na terenie **KW/ZZ**;
- d. w zakresie ochrony przed hałasem:
- uzyskanie dopuszczalnych poziomów hałasów w środowisku – w zależności od przeznaczenia terenów, zgodnie z przepisami odrębnymi²⁶:
    - dla terenów **1,2MN/U/ZZ** oraz terenu **3MN/U** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej,
  - zakaz lokalizacji na terenach **1,2MN/U/ZZ** oraz **3MN/U** obiektów usługowych, takich jak: szpitale, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - na terenach **1MN/U/ZZ**, **2MN/U/ZZ** i **3MN/U** zapewnienie właściwego klimatu akustycznego ze względu na położenie terenów w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego Poznań Krzesiny;
- e. w zakresie ochrony powietrza:
- zakaz stosowania w systemach grzewczych paliw stałych z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przystosowanych do spalania paliw płynnych, gazowych, odnawialnych z biomasy oraz z innych ekologicznych źródeł, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- f. w zakresie gospodarki odpadami:

---

²⁶ Dz. U. Nr 120, poz. 826

- segregację, gromadzenie i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac ziemnych w obrębie terenu, lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie kształtowania komfortu akustycznego sformułowano ustalenia dotyczące konieczności uzyskania wymaganych standardów akustycznych w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów, dla których przepisy odrębne²⁷ formułują takie wymagania.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego terenów objętych projektem planu, wprowadzono zakaz lokalizacji: tymczasowych obiektów budowlanych, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, ogrodzeń betonowych i żelbetowych, reklam i wolno stojących szyldów. Dopuszczono natomiast możliwość lokalizacji: obiektów służących ochronie przyrody, w rozumieniu przepisów odrębnych, obiektów niezbędnych dla właściwego gospodarowania zasobami wodnymi, obiektów małej architektury, tablic informacyjnych, ogrodzeń wyłącznie ażurowych, szyldów o powierzchni nie większej niż 2,0 m² na terenach **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U** oraz **KW/ZZ**, wyłącznie na elewacjach budynków lub na ogrodzeniach.

Dodatkowo w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej projekt planu ustala obowiązek prowadzenia nadzoru archeologicznego w przypadku prowadzenia prac ziemnych na terenie **3MN/U**, jeśli wymagają tego przepisy odrębne.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*²⁸ zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu jego zgodności ze studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” obszar projektu planu położony jest w podstrefie obejmującej rejon ujęcia wody na Dębinie (podstrefa **ZS3**), stanowiącej fragment terenu pierścieniowo-klinowego systemu zieleni miasta Poznania.

W granicy projektu planu w „Studium...” wyznaczono teren, wyłączony z zabudowy – oznaczony symbolem **ZKO₂** - teren otwarty cenny przyrodniczo, współtworzący klinowo-pierścieniowy system zieleni. Dopuszcza się jednak zachowanie istniejących terenów zabudowy, bez prawa ich powiększania, a także budowy na nich nowych budynków i rozbudowy istniejących.

²⁷ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826)

²⁸ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami

Studium wskazuje na konieczność zachowania terenów otwartych z jednoczesnym podnoszeniem ich walorów estetycznych i przyrodniczych, a także potrzebę ochrony istniejących powiązań ekologicznych i realizację nowych, zapewniających ciągłość korytarzy ekologicznych.

Ponadto w granicach przedmiotowego terenu Studium ustala wykorzystanie drogi wodnej na rzece Warcie dla żeglugi pasażerskiej i turystyki wodnej, z możliwością jej wykorzystania także dla ruchu towarowego. Rysunek Studium jako jedną z lokalizacji dla wspomnianego wyżej portu wskazuje teren „Czapnica” na prawym brzegu Warty. Na terenie tym dopuszcza się realizację infrastruktury i obiektów towarzyszących związanych z obsługą i funkcjonowaniem portu. Przy czym dopuszcza się tutaj kształtowanie zabudowy niskiej, wkomponowanej w zieleń.

Ponadto „Studium...” w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu wskazuje przebieg ulicy klasy zbiorczej: ulicy Starołęckiej oznaczonej symbolem **kZ.109.1**. W „Studium...” wskazano również przebieg istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV, a także granicę obszaru ograniczonego użytkowania wokół stacji radarowej.

W zakresie kierunków ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów „Studium...” wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, w tym wód rzeki Warty i jej dopływów, poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów ścieków bytowych oraz przemysłowych do wód powierzchniowych i gruntowych.

„Studium...” wymaga także utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez zachowanie powierzchni terenów otwartych oraz uwzględnianie w założeniach urbanistycznych korytarzy przewietrzania miasta.

W kontekście zapisów „Studium...” dla omawianego obszaru ustalenia projektu planu należy uznać za zgodne ze „Studium...”. Projekt w głównej mierze ustala tereny wyłączone z zabudowy jako tereny zieleni nieurządzonej w klinie zieleni ze wskazaniem na lokalizację portu rzeczno, dopuszczając jedynie zachowanie już istniejącej zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej dla terenów wzdłuż ulicy Starołęckiej. Również szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym powierzchnia zabudowy, udział powierzchni biologicznie czynnej, wysokość zabudowy, określone dla terenów zabudowy portu zostały ściśle dostosowane do zapisów „Studium...”. Ponadto, zgodnie z zapisami „Studium...” projekt planu ustala szereg zapisów ochronnych.

Projekt planu uwzględnia również zapisy rozporządzenia Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*²⁹ poprzez zakaz stosowania w systemach grzewczych paliw stałych z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przystosowanych do spalania paliw płynnych, gazowych, odnawialnych z biomasy oraz innych ekologicznych źródeł, zgodnie z przepisami odrębnymi.

---

²⁹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak planu miejscowego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*³⁰). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu może mieć negatywne skutki dla środowiska i ładu przestrzennego tego obszaru.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu planu będzie skutkowało przede wszystkim brakiem dostatecznej ochrony terenów południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta, zapewniający prawidłowe przewietrzanie miasta oraz powiązania przyrodnicze Poznania z terenami położonymi poza jego granicami. Brak planu miejscowego w sposób istotny ogranicza możliwości skutecznej ochrony terenów zieleni oraz terenów wymagających ochrony tj. strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody, a także terenów bezpośrednio zagrożonych powodzią.

Obecnie obszar planu - jego sposób zagospodarowania i użytkowania, poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego - charakteryzują się stosunkowo wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Biorąc pod uwagę, obserwowane w skali całego miasta, tendencje, dotyczące procesów inwestycyjnych - ich skali i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych - brak realizacji ustaleń projektu planu może w znacznym stopniu utrudnić lub wręcz uniemożliwić osiągnięcie celów w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, jakie dla omawianego obszaru określone zostały w „Studium...”. Efektem takiej sytuacji może być zmniejszenie zasobów przyrodniczych doliny rzeki Warty i strumienia Czapnica oraz pogorszenie ich środowiska przyrodniczego. W przypadku omawianego obszaru, szczególnie w kontekście jego atrakcyjności przyrodniczej i krajobrazowej, presja inwestycyjna należy do najważniejszych i najbardziej niebezpiecznych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo niepożądanych przekształceń środowiska przyrodniczego, w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego.

Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie stanowi skutecznego narzędzia, umożliwiającego ochronę terenów cennych przyrodniczo. Dla utrzymania funkcji przyrodniczych terenów otwartych dolin rzecznych, szczególnie w kontekście istniejącej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej (w rejonie ulicy Starołęckiej), niezbędne jest ustalenie jednoznacznych przepisów prawa miejscowego. Stale rosnące potrzeby inwestycyjne i związane z tym poszukiwanie terenów niezabudowanych, stwarzają zagrożenie „uszczerplenia” powierzchni terenów zieleni i tym samym fragmentację środowiska przyrodniczego klina zieleni.

---

³⁰ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami

Ponadto istotnych potencjalnych zmian w środowisku spodziewać się należy na terenach przeznaczonych w projekcie planu pod zabudowę portu rzecznego, które obecnie stanowią obszary dotąd niezainwestowane, użytkowane rolniczo bądź odłogowane. Bez z góry określonych ram dotyczących intensywności, parametrów i form zabudowy istnieje zagrożenie, że tereny te zainwestowane zostaną zbyt intensywnie.

W przypadku zachowania dotychczasowego rolniczego użytkowania fragmentów omawianego obszaru, spodziewać się można utrzymania agrocenozy pól uprawnych, charakteryzującej się obniżoną różnorodnością biologiczną, mniejszymi zdolnościami samoregulacji i regeneracji, a także niższą odpornością na choroby i działanie szkodników. W obrębie terenów rolniczych omawianego obszaru różnorodność gatunkowa zarówno fitocenz i zoocenz, zapewniana będzie jedynie dzięki występowaniu niewielkich skupisk zieleni śródpolnej oraz powierzchni niezagospodarowanych rolniczo, tj. miedze, cieków wodnych, przydrożne rowy, pojedyncze zadrzewienia.

Spodziewać się można również pewnego zagrożenia zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych nawozami i środkami ochrony roślin. Wartość środowiska przyrodniczego terenów rolniczych zależy w znacznym stopniu od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin. Gospodarka rolna stanowi zagrożenie dla jakości wód i gleb, a tym samym dla roślin, zwierząt i ludzi. Skutkiem użycia nawozów mineralnych, organicznych, chemicznych środków ochrony roślin w nieodpowiednich terminach lub w nadmiarze może być skażenie wód gruntowych azotanami lub środkami chemicznymi, eutrofizacja cieków wodnych, przepływających przez obszar projektu planu w wyniku spływu nadmiaru związków azotu i fosforu z pól uprawnych, zakwaszenie gleb, a także degradacja gleb w wyniku erozji.

Pozytywnym aspektem odstąpienia od realizacji ustaleń planu miejscowego i utrzymania rolniczego użytkowania części terenów będzie pozostawienie znacznych powierzchni biologicznie czynnych, zachowanie bazy pokarmowej dla zwierząt żerujących na terenach rolniczych oraz brak ingerencji w rzeźbę terenu i warunki gruntowo-wodne, powodowanych lokalizacją nowej zabudowy oraz realizacją nowej infrastruktury drogowej i technicznej.

Jednakże, biorąc pod uwagę tendencje zmian zachodzących na przedmiotowym obszarze w ostatnim dziesięcioleciu, w przypadku braku realizacji zapisów projektu planu najbardziej prawdopodobne wydaje się przekształcenie kolejnych terenów łąk, ogrodów i pól w tereny rekreacyjne, służące zaspokajaniu potrzeb obecnych mieszkańców.

Reasumując, do najważniejszych potencjalnych zmian w środowisku, przy braku realizacji ustaleń planu miejscowego, zaliczyć można m.in.:

Zmiany pozytywne:

- w przypadku utrzymania obecnego użytkowania terenów niezainwestowanych zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu, zachowanie bazy pokarmowej dla zwierząt.

Zmiany negatywne:

- pomniejszenie zasobów biologicznych doliny rzeki Warty oraz doliny strumienia Czapnica,
- realizacja zabudowy na terenach zieleni otwartej, stanowiących fragment klina zieleni,

- zmniejszenie powierzchni siedlisk roślin i zwierząt,
- zmniejszenie różnorodności biologicznej,
- fragmentaryzację korytarza ekologicznego doliny rzecznej, zapewniającego ciągłość powiązań ekologicznych w tej części miasta,
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych,
- zmniejszenie infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu i pogorszenie warunków retencyjnych terenów,
- pogorszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego w wyniku wzrostu emisji zanieczyszczeń oraz hałasu ze źródeł komunikacyjnych (jednostek pływających).

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), wprowadzająca wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych,
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach - cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań³¹,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się

³¹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.

zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektów planów miejscowych, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody,
- ochronę gleb,
- zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji,
- zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- gospodarowanie odpadami,
- jakość wód,
- jakość powietrza, zmiany klimatu,
- hałas i promieniowanie,
- różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnątrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko (w formie strategicznych ocen oddziaływania

na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Omawiany dokument określa cele średniookresowe do 2016 r. oraz wskazuje kierunki działań do wykonania w latach 2009-2012 w odniesieniu do zagadnień związanych z :

1. kierunkami działań systemowych,
2. ochroną zasobów naturalnych,
3. poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

Na szczeblu lokalnym zapisy projektu planu miejscowego korespondują z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2009-2012. Program ten stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Wyżej wymieniony dokument określał zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2009-2012) oraz zdefiniował cele średniookresowe dla miasta do roku 2015.

Dokument wskazuje działania strategiczne, obejmujące cele i kierunki działań realizowanych w Poznaniu w zakresie ochrony środowiska, podzielone na trzy bloki tematyczne, w tym:

- cele i priorytety o charakterze systemowym obejmującym rozwój społeczno-gospodarczy gminy w powiązaniu z ochroną środowiska,

- cele i priorytety w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody,
- cele i priorytety w zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu mpzp. Są to zwłaszcza cele ekologiczne dotyczące:

- ochrony powierzchni ziemi i gleb, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: określenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach, zasady wykorzystania mas ziemnych uzyskanych w wyniku prac budowlanych oraz zasady prowadzenia gospodarki odpadami;
- poprawy jakości wód powierzchniowych i zapewnienia odtwarzalności zasobów wód podziemnych, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: ochronę wód powierzchniowych poprzez zakaz zrzutów ścieków komunalnych, zachowanie wzdłuż cieków Czapnica pasa o szerokości co najmniej 4,0m na terenach **ZO/WS/ZZ**, **KW/ZZ** i **ZO/R/ZZ**, na którym dopuszcza się nasadzenia wyłącznie zieleni niskiej, zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z zastrzeżeniem, że do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, a także zakaz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej zgodnie z przepisami odrębnymi lub ich odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej, z terenu **KD-Z/ZZ** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub poprzez urządzenia do powierzchniowego odprowadzania wód, zgodnie z przepisami odrębnymi, zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów, prowadzenie produkcji rolnej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczaniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, zakaz rolniczego wykorzystania ścieków;
- osiągnięcia najwyższej jakości powietrza oraz lokalnego wyeliminowania negatywnego oddziaływania na środowisko. Realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zakaz stosowania w systemach grzewczych paliw stałych z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przystosowanych do spalania paliw płynnych, gazowych, odnawialnych z biomasy oraz z innych ekologicznych źródeł, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zmniejszenia uciążliwości akustycznych wstępujących na obszarze miasta do poziomu akceptowalnego pod względem prawnym i społecznym. Realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowo-usługowej w przypadku terenów **1-2MN/U/ZZ** i **3MN/U**, zakaz lokalizacji na terenach **1-2MN/U/ZZ** i **3MN/U** obiektów usługowych, takich jak: szpitale, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na terenach **1-2MN/U/ZZ** i **3MN/U** zapewnienia właściwego klimatu akustycznego ze względu na położenie terenów w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego Poznań Krzesiny.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania będą dotyczyć jedynie terenów związanych z funkcjonowaniem portu rzecznego jako jedynej nowej inwestycji w granicach przedmiotowego obszaru. Przy czym zapisy projektu planu umożliwiają trwałe zabudowanie tylko 10% powierzchni terenu i dotyczą wyłącznie obiektów niezbędnych do funkcjonowania portu. Ponadto, nałożono obowiązek zachowania dużej powierzchni biologicznie czynnej - minimum 50% powierzchni terenu. Tereny przeznaczone w projekcie planu pod zabudowę mieszkaniową lub usługową (tereny **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U**) sankcjonują jedynie istniejące budynki, zakazując przy tym ich rozbudowy i nadbudowy.

Wspomniane wyżej nowe zainwestowanie obejmie tereny zieleni nieurządzonej w klinie zieleni, w związku z czym należy spodziewać się zmian w środowisku gruntowo-wodnym przedmiotowego terenu. Realizacja nowych obiektów wymagać będzie konieczności dokonania zmian w dotychczasowym ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Prace budowlane obejmować będą między innymi wykonanie wykopów, przemieszczanie dużej ilości mas ziemnych, umieszczanie w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność. Niezwykle istotnym zjawiskiem, jakie wystąpi na skutek wprowadzanych zmian, będzie również trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi i zniszczenie wierzchniej warstwy gleby na terenach, na których prowadzone będą prace budowlane. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.

Należy jednak zauważyć, że projekt planu ogranicza lokalizację nowych obiektów tylko do niezbędnych budynków związanych z funkcjonowaniem nowej inwestycji.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwości podłoża wystąpią także na skutek dopuszczonych w planie robót w zakresie infrastruktury technicznej w obrębie omawianego terenu. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, przemieszczenia elementów infrastruktury itd. Trwałe oddziaływanie na warunki gruntowe będzie niosło za sobą natomiast umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Zjawisko to (podobnie jak w przypadku przebudowy istniejących dróg) będzie odgrywało znaczącą rolę w kształtowaniu powierzchni oraz zmianie warunków gruntowych, głównie ze względu na skalę działania.

Ponadto, zmiana dotychczasowych właściwości chemicznych i fizycznych podłoża nastąpić może również w wyniku czasowego, intensywnego użytkowania terenu na etapie realizacji inwestycji, prowadzącego do zagęszczenia gleby i zniszczenia warstwy próchnicznej również na terenach sąsiadujących z realizowanymi inwestycjami. Obciążenie gruntu na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter chwilowy i lokalny.

Duża ingerencją w warunki gruntowo-wodne będzie miała również lokalizacja zbiorników bezodpływowych, dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu planu do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej a także lokalizacja zbiorników retencyjnych dla gromadzenia wód opadowych i roztopowych na terenie **KW/ZZ**.

Zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu w znacznym stopniu minimalizują skalę występowania negatywnego oddziaływania na ukształtowanie powierzchni ziemi oraz warunki gruntowe, określając przede wszystkim maksymalną powierzchnię zabudowy, jaka może być realizowana w obrębie poszczególnych terenów oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki. Ponadto, jak już wspomniano ograniczają lokalizację nowych obiektów tylko do niezbędnych dla funkcjonowania portu rzecznego.

Niezwykle istotne dla zachowania właściwości gruntów są także ustalenia dotyczące postępowania z masami ziemnymi. Projekt planu nakazuje wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych, powstałych podczas prac budowlanych, w granicach terenu lub usuwanie ich, na terenie planu.

Projekt planu zawiera zapis o konieczności przeprowadzenia rekultywacji gleby i ziemi, w przypadku ich zanieczyszczenia, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pozytywny wpływ na ochronę powierzchni ziemi i warunków gruntowych będzie miało również ustalenie zagospodarowania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi. Regulacja sposobu postępowania z odpadami wytworzonymi na terenach objętych granicami planu pozwoli na uniknięcie zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz zapobiegnie możliwości przedostawania się substancji niebezpiecznych do gruntu. Ponadto, prowadzenie właściwej gospodarki odpadami pozwoli na zminimalizowanie zagrożenia wynikającego z ewentualnego, niekontrolowanego pozbywania się odpadów.

Na jakość gleb wpływ może mieć jakość i intensywność prowadzonej gospodarki rolnej na terenach **ZO/R/ZZ** i **ZO/R/W/ZZ**. Jednocześnie projekt planu zakazuje rolniczego wykorzystania ścieków.

6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Nadrzędnym zadaniem projektu planu jest ochrona wód powierzchniowych. Jest to cel szczególnie istotny z punktu widzenia ekologicznych funkcji cieków znajdujących się w granicach przedmiotowych ustaleń, w tym przede wszystkim rzeki Warty, stanowiącej oś układu klinów zieleni w mieście Poznaniu, korytarz ekologiczny o randze krajowej, a także środowisko życia licznych gatunków fauny i flory.

W dolinie rzeki Warty wprowadzono zakaz lokalizacji zabudowy za wyjątkiem budynków związanych z funkcjonowaniem portu. Dla wzmocnienia ochrony wód wprowadzono zapisy dotycząca zakazu zrzutu ścieków, ich rolniczego wykorzystania, a także ustalono prowadzenie produkcji rolnej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczaniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Ponadto, nawiązując do zapisów ustawy *Prawo wodne* wprowadzono zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych.

Na terenie **KW/ZZ** ustalono lokalizację portu rzeczno-jeziornego i jest to jedyna nowa inwestycja w granicach ustaleń projektu planu. Przy czym realizacja portu oraz jego funkcjonowanie nie może doprowadzić do naruszenia przepływu wód w rzece Warcie. Na terenie **ZO/ZZ** dopuszczono lokalizację wejścia do portu. Zarówno realizacja basenu portowego, jak i nasypu ziemnego, na którym lokalizowane będą budynki, nie powinny mieć wpływu na przepływ oraz podpiętrzanie wód wielkich.³²

Nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na wody podziemne, przy założeniu jednak wyłącznie pełnej i docelowej realizacji zapisów projektu mpzp. Ustalenia omawianego projektu planu regulują zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na przedmiotowym terenie. Przede wszystkim wprowadzono nakaz powiązania elementów sieci infrastruktury technicznej na terenie planu z układem zewnętrznym infrastruktury technicznej oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z ustaleniami planu, wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej. Jako rozwiązanie tymczasowe, dopuszcza się jednak odprowadzanie ścieków komunalnych do zbiorników bezodpływowych, do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej. Należy przypuszczać, że instalacja szczelnych zbiorników bezodpływowych nie będzie oddziaływać na jakość wód podziemnych. Generalnie zbiorniki bezodpływowe są szczelne, więc można je lokalizować na różnych gruntach. Jednak na terenie o wysokim poziomie wód gruntowych pewne problemy z posadowieniem mogą stwarzać zbiorniki z tworzywa sztucznego, które po opróżnieniu mogą zostać wypchnięte ku górze na skutek wyporu hydrostatycznego. W takich warunkach lepiej instalować zbiorniki betonowe. W granicach ustaleń projektu planu wprowadza się całkowity zakaz lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków. Należy pamiętać, że przydomowe oczyszczalnie ścieków można lokalizować tylko na działkach spełniających określone warunki gruntowo-wodne. Tym niemniej, w kontekście położenia części obszaru opracowania w obszarze strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wody „Dębina”, zapis

³² Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Czaban A, Poznań 2009 r.

o dopuszczeniu odprowadzania ścieków komunalnych do zbiorników bezodpływowych uznaje się za niekorzystny z punktu widzenia ochrony jakości i zasobów wód podziemnych.

Korzystnym skutkiem środowiskowym realizacji ustaleń planu będzie możliwość zmniejszenia odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów przez sieci kanalizacyjne. Plan przewiduje bowiem zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek budowlanych z dopuszczeniem ich odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej. Takie rozwiązanie ocenia się pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia. Jest ono zgodne z *Programem Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2009-2012*³³. Podstawową zasadą współczesnych metod jest zatrzymanie części (lub całości) deszczu na terenie, na który spadł, powolny odpływ pozostałych wód opadowych do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu (przed wprowadzeniem ich do odbiornika wodnego lub gruntowego, np. spływ przez trawę). Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska spowodowaną uszczelnieniem terenu, powoduje podniesienie poziomu wód gruntowych i lepsze zasilanie cieków przez wody gruntowe, co przyczynia się do polepszenia sytuacji przy niżówkach. Przy pomocy stosowania retencji i infiltracji deszczu do gruntu można doprowadzić do powstania wody w ciekach, które przez niewłaściwie zaprojektowaną kanalizację deszczową pozostawały nawet przez dłuższy czas bez wody. Ponadto zgodnie z art. 100 ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy planowaniu i realizacji przedsięwzięcia powinny być stosowane rozwiązania, które ograniczą zmianę stosunków wodnych do rozmiarów niezbędnych ze względu na specyfikę przedsięwzięcia.

Przy czym z terenu **KD-Z/ZZ**, stanowiącej fragment ulicy Starołęckiej, ustala się odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub poprzez urządzenia do powierzchniowego odprowadzania wód, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu dopuszcza także realizację zbiorników retencyjnych dla gromadzenia wód opadowych i roztopowych w obrębie terenu **KW/ZZ**. Poprzez zarządzanie szybkością odpływu i tymczasowe gromadzenie wody zmniejsza się zagrożenie powodziowe. Istnienie otwartych zbiorników i cieków wodnych ma również znaczenie estetyczne powodując uwydatnienie wartości wody powierzchniowej w środowisku miejskim.

Dla ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód do gruntu. W tym kontekście istotne są zapisy planu dotyczące ograniczenia powierzchni zabudowanych działek oraz wymaganych minimalnych powierzchni biologicznie czynnych (dla terenu objętego nowym zainwestowaniem nie mniej niż 50% powierzchni działki budowlanej). Dodatkowo na terenach **ZO/R/ZZ** i **ZO/R/W/ZZ** dopuszcza się zagospodarowanie w formie ogrodów. Przydomowe ogrody w wielu krajach wprowadza się jako proekologiczny system drenażowy w ramach regionalnych bądź ogólnokrajowych strategii. Woda z dachu trafia wówczas do rynien spustowych, następnie otwartymi muldami, rowami czy rynsztokami płynie do niecek rozsączających lub zasila oczka wodne. Jednocześnie ogród może być traktowany jako podstawowa jednostka regionu służąca gospodarowaniu wodą opadową lub roztopową.

³³ Uchwała Nr LIV/729/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r.,

Projekt planu dopuszcza także realizację zbiorników retencyjnych dla gromadzenia wód opadowych i roztopowych w obrębie terenu **KW/ZZ**.

Zapisy projektu planu ustalają także warunki gospodarowania odpadami, które powinny być zgodne z przepisami odrębnymi. Pozwoli to uniknąć zagrożenia, związanego z możliwością zanieczyszczenia gleb i wód odpadami, które będą wytwarzane przez większą liczbę gospodarstw domowych.

6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz

Obszar opracowania pomimo niezbyt wysokiego stopnia zainwestowania charakteryzuje raczej niewielki stopień zróżnicowania siedliskowego, co jest szczególnie widoczne w kontekście terenów sąsiednich odznaczających się bogactwem i wysokim poziomem atrakcyjności przyrodniczo-krajobrazowej (Dolina Głuszynki, tereny ujęcia wody na Dębinie czy Łęgi Dębińskie).

Niewielki poziom zróżnicowania biologicznego przedmiotowego terenu jest efektem znacznego przekształcenia antropogenicznego w wyniku jego rolniczego użytkowania. Znaczna część terenu pozbawiona jest roślinności średniej i wysokiej, bądź stanowią ją drzewa owocowe lub ogrodowa roślinność ozdobna, towarzysząca zabudowie mieszkaniowej zlokalizowanej w rejonie ulicy Starołęckiej. Naturalnymi siedliskami zróżnicowanych genowo zasobów na obszarze planu są otwarte zbiorniki wodne - rzeka Warta i strumień Czapnica wraz z porastającymi ich zbocza i skarpy kępami zadrzewień i krzewów.

Tym niemniej teren ten oraz jego zasoby naturalne są istotne dla zachowania równowagi ekologicznej miasta w kontekście położenia przedmiotowego obszaru w pierścieniowo-klinowym systemie zieleni miasta Poznania. Ich utrzymanie i ochrona są ważne ze względu na konieczność zachowania różnorodności oraz liczebności gatunkowej fauny i flory. Zachowanie naturalnego charakteru zieleni przybrzeżnej ma ogromne znaczenie ze względu na liczne ekologiczne funkcje, jakie tereny te pełnią w środowisku, w tym poprawa i regulacja retencji wodnej, stwarzanie warunków życia dla licznych gatunków roślin i zwierząt, czy w końcu zatrzymywanie składników mineralnych (azotu, fosforu) spływających z terenów rolnych w stronę zbiorników wodnych, powodujących ich zanieczyszczenie lub eutrofizację.³⁴

Dlatego jednym z priorytetowych ustaleń projektu planu jest ochrona walorów krajobrazowych terenów zieleni w klinie zieleni, istniejących powiązań terenów zieleni, zapewniających ciągłość klina zieleni, wód powierzchniowych oraz naturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach **ZO/ZZ** i **ZO/WS/ZZ**.

Korzystnymi zapisami projektu planu (z punktu widzenia ochrony różnorodności) są również ustalenia dotyczące kształtowania lokalnej zieleni. W tym kontekście istotne są zapisy ustalające zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

³⁴ Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok Strumienia Czapnica w Poznaniu, oprac. Czaban A, Poznań 2009 r.

Powyższe zapisy minimalizować będą straty różnorodności biologicznej na skutek realizacji przewidzianej ustaleniami projektu planu inwestycji jaką jest port rzeczny.

Ponadto, wprowadzenie na tereny dotychczas użytkowane rolniczo funkcji zieleni nieurządzonej oraz dopuszczenie realizacji przydomowych ogrodów przyczynić się może do wzrostu różnorodności biologicznej przedmiotowego obszaru. Przy czym zgodnie z ustawą *Prawo wodne* obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią są wyłączone z możliwości wykonania nowych nasadzeń zieleni wysokiej. Do wzrostu różnorodności biologicznej na tych terenach przyczynić się mogą jedynie nasadzenia niskie np. w postaci zakrzewień.

Na skutek realizacji nowej inwestycji – portu rzeczno, a także zmiany funkcji terenów użytkowanych rolniczo, krajobraz przedmiotowego obszaru ulegnie zmianie. Należy jednak zauważyć, że ustalone w projekcie planu parametry dla portu rzeczno, w tym basenu portowego, dojeżdż, dojazdów oraz, niezbędnych dla funkcjonowania portu, budynków pozwalają przypuszczać, że nie będzie ona stanowił elementu wyróżniającego się w krajobrazie doliny rzeki Warty. Poza tym porty rzeczne, ze względu na specyfikę ich funkcjonowania, są typowe dla środowisk zbiorników wodnych. Z pewnością jednak ważną rolę odegra tutaj architektura obiektów oraz umiejętność wkomponowania przedmiotowej inwestycji w otoczenie, respektujące istniejące walory przyrodniczo-krajobrazowe i widokowe terenu.

Dodatkowo, w celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów, w projekcie planu wprowadzono także ograniczenia dotyczące lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną, w tym: zakaz lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych oraz betonowych i żelbetowych, a także zakaz lokalizacji zabudowy na terenach zieleni nieurządzonej oraz na terenach komunikacji (za wyjątkiem terenu komunikacji wodnej). Zgodnie z ustaleniami, na całym analizowanym terenie obowiązywać będzie również zakaz reklam i wolno stojących szyldów.

Reasumując, zapisy projektu planu, pomimo wprowadzenia nowego zainwestowania w części analizowanego obszaru, pozwolą na wytworzenie terenów o korzystnych walorach krajobrazowych i umożliwią zachowanie zdolności biologicznych terenów znajdujących się w granicach mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu.

6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną

Jednym z zasadniczych celów projektu planu miejscowego terenów położonych przy ulicy starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu jest ochrona środowiska przyrodniczego doliny rzeki Warty, a w szczególności jej zasobów, w tym licznych gatunków fauny i flory.

Tym niemniej, w wyniku realizacji ustaleń projektu planu pewne powierzchnie szaty roślinnej zostaną usunięte. Dotyczyć to będzie terenu **KW/ZZ**, gdzie projekt planu ustala lokalizację portu rzeczno, którego realizacja będzie się wiązać z powstaniem akwenu portu, obiektów budowlanych tj.: składy, magazyny itp., a także dojazdów i dojeżdż oraz terenu **ZO/ZZ**, gdzie dopuszcza się

lokalizację wejścia do portu. Na wszystkich pozostałych terenach projekt planu zakazuje lokalizacji nowej zabudowy w związku z czym nie przewiduje się większych ubytków zieleni.

Jednocześnie, wyżej wymienione straty będą rekompensowane w oparciu o zapisy projektu mpzp ustalające zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki budowlanej (m.in. dla terenu **KW/ZZ** powierzchnię biologicznie czynną ustalono na nie mniej niż 50% działki budowlanej).

Ponadto, projekt planu ustala ochronę istniejącej zieleni wprowadzając obowiązek ochrony naturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach **ZO/ZZ** i **ZO/WS/ZZ**, ochronę istniejących powiązań terenów zieleni, zapewniających ciągłość klinów zieleni oraz ochronę walorów krajobrazowych w klinie zieleni. Dodatkowo, poprzez zapis ustalający prowadzenie produkcji rolnej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zakaz rolniczego wykorzystania ścieków, w sposób pośredni zapewnia się powrót do zachowania naturalnej równowagi ekologicznej i podwyższenia odporności obecnego drzewostanu. Jest to istotne również z tego względu, że na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią, obejmującym znaczną część opracowania, wprowadzono zakaz lokalizacji nowych nasadzeń drzew. Zakaz taki wynika również z zapisów ustawy *Prawo wodne*.

Działania na rzecz wzrostu udziału szaty roślinnej mogą być realizowane poprzez nowe nasadzenia zieleni niskiej. Ponadto, na terenach użytkowanych rolniczo do wzrostu różnorodności biologicznej przyczynić się może prowadzenie wielogatunkowych upraw oraz odpowiednie utrzymywanie gruntów ugorowanych i odłogowanych. Dodatkowo, do wzrostu różnorodności biologicznej przedmiotowego obszaru przyczynią się zapisy projektu mzp ustalające ochronę wód powierzchniowych, a także dopuszczona ustaleniami projektu planu lokalizacja zbiorników retencyjnych na terenie **KW/ZZ**. Zbiornik retencyjny, wykonany w technologii naturalnej (taka z punktu widzenia zagrożenia powodziowego byłaby najbardziej adekwatna) i użytkowany w sposób ekologiczny, może wzbogacić teren o środowisko przygotowane do zasiedlenia przez kolejne przywodne i wodne gatunki flory i fauny.

Podsumowując, stosując się do ustaleń projektu miejscowego planu terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, przy jednoczesnym wprowadzaniu proekologicznych i naturalnych technologii, zmiany środowiskowe mogą przebiegać korzystnie z punktu widzenia jakości środowiska przyrodniczego i jego zasobów.. Stosowanie technologii naturalnych daje większe możliwości regeneracji po wystąpieniu zaburzeń w strukturze i funkcjonowaniu środowiska, na przykład po okresie powodzi.

6.5. Oddziaływanie na powietrze

Ze względu na niewielki charakter zmian dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów objętych ustaleniami planu, nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu.

Nowym źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza będzie powstały w obrębie omawianego terenu portu rzecznego. Na etapie jego funkcjonowania dodatkowe źródło emisji zanieczyszczeń powietrza stanowić będą poruszające się po rzece i akwenie jednostki pływające. Jednakże nie powinno ono wpłynąć znacząco na zmiany charakteru emitowanych na tym obszarze zanieczyszczeń.

Niewielki wzrost emisji o charakterze lokalnym i czasowym nastąpi także na etapie prowadzenia prac budowlanych, związanych z budową portu rzecznego, Źródłami emisji zanieczyszczeń będą w tym przypadku silniki maszyn budowlanych uczestniczących w pracach ziemnych, a także same prace ziemne, których przeprowadzanie generuje powstawanie zanieczyszczeń pyłowych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka, głównie ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będą czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego wpływu na długofalowe kształtowanie jakości powietrza na tym terenie.

Aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń z instalacji grzewczych, zlokalizowanych w obrębie zabudowy, projekt planu wprowadza zakaz stosowania w systemach grzewczych paliw stałych. Stosowanie, dopuszczonych ustaleniami planu, paliw płynnych, gazowych, odnawialnych z biomasy oraz z innych ekologicznych źródeł pozwoli zapobiec znaczącemu wzrostowi emisji zanieczyszczeń, pomimo jednoczesnego dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych.

Ponadto, wprowadzenie tego typu zapisów nawiązuje do ustaleń zawartych w wydanym przez Wojewodę Wielkopolskiego rozporządzeniu (nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007r.) *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*. Zgodnie z zadaniami podstawowymi, określonymi we wspomnianym powyżej programie ochrony powietrza, dopuszcza się zastosowanie indywidualnych instalacji grzewczych pod warunkiem spełnienia kryteriów dotyczących rodzaju instalacji oraz stosowanego w nich paliwa.

Korzystny wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego będzie miało natomiast zachowanie terenów zieleni nieurządzonej w dolinie rzeki Warty oraz strumienia Czapnica, ustalenie stosunkowo dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej (min. 50% powierzchni działki budowlanej) oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Obecność różnorodnej zieleni (tereny zieleni nieurządzonej, ogrody przydomowe itd.) wpłynie korzystnie na zmniejszenie udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Reasumując, przyjęte w projekcie planu rozwiązania pozwolą na zneutralizowanie niekorzystnych oddziaływań na lokalną jakość powietrza atmosferycznego, spowodowanych wprowadzeniem nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania w obrębie części terenów leżących w granicach mpzp.

6.6. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Zakłada się, że w przyszłości klimat akustyczny przedmiotowego obszaru ulegnie zmianie na skutek funkcjonowania nowej inwestycji, a mianowicie portu rzecznego. Poruszające się po akwenu i rzece jednostki pływające mogą stanowić dodatkowe źródło hałasu.

Należy się także liczyć z tymczasowym pogorszeniem komfortu akustycznego na skutek realizacji ustaleń projektu planu. Budowa portu rzecznego wiązać się będzie z rozległymi pracami ziemnymi, wybieraniem ziemi, przemieszczaniu jej w miejsce nasypu ziemnego, bądź przewożeniu w inne miejsce, poza obszar planu. Wymagać to będzie intensywnej pracy sprzętu ciężkiego - samochodów ciężarowych, koparek, zintensyfikowania ruchu komunikacyjnego. Spowodować to może okresowy wzrost emisji hałasu w granicach ustaleń projektu planu. Tym niemniej będzie to oddziaływanie lokalne i krótkookresowe, które powinno ustąpić wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Ponadto, projekt planu nie wprowadza żadnych nowych emitorów hałasu. Nie należy się także spodziewać zmian w kształtowaniu klimatu akustycznego na terenach położonych w rejonie ulicy Starołęckiej. Na terenach tych projekt planu ustala zabudowę mieszkaniową jednorodziną lub zabudowę usługową (tereny **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U**), dla których definiuje się standardy akustyczne w środowisku na podstawie przepisów odrębnych. Projekt planu zawiera stosowne zapisy w tym zakresie.

Należy także zauważyć, że rozwiązania w zakresie ograniczania emisji hałasu samochodowego z ul. Starołęckiej, polegające na stosowaniu rozwiązań technicznych (np. cichych nawierzchni) lub działań organizacyjnych (np. ograniczania prędkości ruchu), ze względu na położenie ulicy w większości poza granicą omawianego mpzp (w granicach znajduje się tylko niewielki fragment ulicy), znajdują się poza zakresem jego ustaleń.

Należy również założyć, że hałas samolotów – związany z ruchem lotniczym wojskowym – nadal będzie wpływał na warunki akustyczne w obszarze planu. Pomimo, iż rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny jest nieobowiązujące, ruch lotniczy w sąsiedztwie przedmiotowego obszaru póki co nie uległ zmianie. W związku z powyższym na terenach **1,2MN/U/ZZ** oraz **3MN/U** wprowadza się zakaz lokalizacji usług wymagających zapewnienia standardów akustycznych w środowisku, tj.: szpitale, domy opieki społecznej czy budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Ponadto projekt planu ustala na terenach tych zapewnienie właściwego klimatu akustycznego ze względu na położenia terenów w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny³⁵.

Uciążliwe akustycznie oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności mogącej być źródłem hałasu – związane z działalnością usługową prowadzoną w budynkach mieszkalnych (która nie wymaga zmiany klasyfikacji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tereny

³⁵ na mocy nie obowiązującego już rozporządzenia opisanego szerzej w rdz. 3 *Prognozy*

mieszkańczo-usługowe, zgodnie z przepisami prawa budowlanego³⁶) lub w budynkach usługowych na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej – powinno być przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych, co nie oznacza, że nie mogą stanowić zagrożenia dla środowiska akustycznego i nie mogą być przedmiotem skarg sąsiadów.

6.7. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Nie przewiduje się oddziaływania realizacji ustaleń analizowanego projektu planu na dziedzictwo kulturowe.

W projekcie planu ustala się obowiązek prowadzenia nadzoru archeologicznego w przypadku prowadzenia prac ziemnych na terenie **3MN/U**, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.

6.8. Oddziaływanie na ludzi

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa (obecnych oraz przyszłych) mieszkańców analizowanych terenów, niezbędne jest podejmowanie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza oraz klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności na skutek poszczególnych chorób. W związku z powyższym, konieczne jest wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoli na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenie jakości życia mieszkańców danego terenu.

Szczególnie istotnym czynnikiem wpływającym na pogorszenie komfortu życia, jak i stanu zdrowia mieszkańców jest hałas, którego źródłem może być w analizowanym przypadku komunikacja wodna (przyczyniająca się jednocześnie do zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza). Zakłada się jednak że hałas ten docelowo nie będzie przekraczał dopuszczalnych norm i nie będzie przyczyną wystąpienia znaczącego dyskomfortu dla mieszkańców tego obszaru.

Źródłem hałasu będą również prace budowlane, związane z realizacją portu rzeczno – jedynej w granicach omawianego obszaru nowej inwestycji, powodujące okresowo dyskomfort dla okolicznych mieszkańców. Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia budowlane, a także zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, powstających podczas prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te prowadzone będą w ciągu dnia i nie będą stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Ponadto, oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i chwilowy. Zasięg

---

³⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690)

oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien być ograniczony do granic działek budowlanych, by ograniczyć dyskomfort dla otoczenia.

Analizowany projekt mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu w sposób odpowiedni reguluje kwestie związane z ochroną i kształtowaniem jakości powietrza atmosferycznego, regulacją gospodarki wodno-ściekowej, kształtowaniem terenów zieleni, ochroną przed hałasem czy ochroną wartości krajobrazowej. Wprowadzając poszczególne ustalenia (opisane we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy), zmniejsza do minimum negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie mieszkańców, jaki mógłby się pojawić na skutek wprowadzenia nowego sposobu zagospodarowania na część terenów objętych mpzp. Ustalenia projektu planu w sposób bezpośredni wpływają również na poprawę ogólnego poziomu bezpieczeństwa, poprzez dopuszczenie robót w zakresie systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Reasumując, nie należy spodziewać się zwiększonego odczuwalnego, niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania części terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie mpzp. Ponadto, przewiduje się, że uporządkowany i zadbane krajobraz będzie korzystnie oddziaływał na ludzi, stanowiąc przyjazne miejsce zarówno dla mieszkańców tego rejonu miasta. Jednocześnie można się spodziewać, że realizacja portu rzeczno-egzogenicznego przyczyni się do rewitalizacji doliny rzeki Warty i zbliży mieszkańców i miastu ku rzece.

6.9 Oddziaływanie na zwierzęta

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego wpłynie w szczególności na tryb funkcjonowania i liczebność zwierząt w większym stopniu niż na zubożenie składu gatunkowego - ten z racji rozszerzenia siedliska wodnego (przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej czystości wód) może ulec wzbogaceniu.

Realizacja ustaleń projektu planu może przyczynić się do ograniczenia możliwości przemieszczania się zwierząt po terenach rolnych i odciąć obecnie łatwy dostęp do skarpy doliny Warty i strumienia Czapnica. Można się spodziewać, że realizacja nowej inwestycji, a wraz z nią wprowadzenie ażurowych ogrodzeń czy wzrost liczby dojazdów do posesji, a także sztuczne przerwanie ciągłości i płynności linii brzegowej Warty utrudni większym ssakom (głównie dzikom) poruszanie się w terenie. Należy także zauważyć, że tereny rolnicze, z tytułu przeprowadzania zabiegów agrotechnicznych, były i są objęte ingerencją człowieka co w znacznym stopniu ograniczyło liczebność i skład gatunkowy fauny tego terenu. Wprowadzenie zatem nowej inwestycji na tereny użytkowane rolniczo nie będzie skutkowało kolejnym drastycznym zubożeniem środowiska.

Ponadto, jak już wspomniano wyżej, realizacja portu rzeczno-egzogenicznego może przynieść także pozytywne zmiany. Można oczekiwać, że nowy sztucznie stworzony basen portowy stanie się dogodnym środowiskiem wodnym do zasiedlenia przez gatunki zwierząt bytujące w korycie rzeki Warty oraz jej dolinie.

Korzystnym z punktu widzenia bezpieczeństwa funkcjonowania wielu zwierząt wydaje się zapis o przebudowie napowietrznych linii elektroenergetycznych na linie kablowe oraz zakaz wykonywania ogrodzeń betonowych i żelbetowych.

Ponadto, w związku z występowaniem na tym terenie gatunku prawnie chronionego fauny - rzęsorka rzeczka (*Neomys fodiens*), na etapie realizacji projektu budowlanego nowego akwenu wodnego należy przewidzieć potrzeby tego rzadkiego gatunku.

6.9. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu. Wprowadzenie nowej inwestycji obejmującej lokalizację portu, a także budowa infrastruktury technicznej przyczyni się natomiast do wzrostu ilości dóbr materialnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców omawianego terenu.

6.11. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary cenne przyrodniczo

Jak wskazano w poprzednich rozdziałach niniejszego opracowania, w obrębie analizowanego obszaru nie są zlokalizowane obszary prawnie chronione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody*, jak również obszary objęte Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000.

Tym niemniej obszar projektu mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Warty. W związku z tym, zgodnie z art. 119 ustawy *o ochronie przyrody* zabrania się wznoszenia w pobliżu morza, jezior i innych zbiorników wodnych, rzek i kanałów obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz związanych z bezpieczeństwem powszechnym i obronnością kraju. W tym zakresie w projekcie planu ustalono zakaz zabudowy na większości terenach, za wyjątkiem terenu **KW/ZZ**, gdzie ustala się lokalizację portu rzeczno. Ponadto, projekt planu obejmuje ochroną walory krajobrazowe terenów zieleni w klinie zieleni, istniejące powiązania terenów zieleni, zapewniających ciągłość klina zieleni, wody powierzchniowe oraz naturalne zbiorowiska roślinne na terenach **ZO/ZZ** i **ZO/WS/ZZ**. Dodatkowo dla wzmocnienia ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w projekcie planu ustalono prowadzenie produkcji rolniczej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Reasumując, ze względu na charakter zmian w zagospodarowaniu, jakie przewiduje projekt analizowanego mpzp oraz szereg zapisów obejmujących zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na zachowanie walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu.

6.12. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

6.13. Pola elektromagnetyczne

Na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, poza naturalnie występującymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego, na analizowanym terenie mogą pojawić się również źródła sztuczne, przede wszystkim w postaci instalacji radiokomunikacyjnych. Analizowany projekt mpzp wprowadza jednak szczegółowe ustalenia określające maksymalne parametry tego typu instalacji. W przypadku lokalizacji wolno stojącej stacji bazowej telefonii komórkowej na terenie **KW/ZZ** ustala się jej wysokość do 20,0 m. W stosunku do pozostałych terenów lokalizacja instalacji radiokomunikacyjnych odbywać się będzie na zasadach określonych w obowiązujących przepisach odrębnych³⁷.

Szczegółowe określenie zasięgów występowania pola elektromagnetycznego, emitowanego przez instalacje radiokomunikacyjne, z uwagi na brak szczegółowych informacji określających moc oraz charakterystykę promieniowania emitowanego przez anteny, jakie zostaną w tym przypadku zastosowane, nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania. Na podstawie informacji zawartych w literaturze, przewiduje się jednak, że eksploatacja tego rodzaju instalacji nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, zdefiniowanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów³⁸.

Wskazane wyżej rozporządzenie określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, miejsc dostępnych dla ludności oraz zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne, charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, a także metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jak również metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Zapisy analizowanego projektu mpzp odnoszą się także do innych, znajdujących się w obrębie analizowanego terenu, źródeł promieniowania elektromagnetycznego – napowietrznych linii elektroenergetycznych. W celu ograniczenia możliwości lokalizacji tego rodzaju źródeł promieniowania ustalają całkowity zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Ponadto, w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej WN-110 kV przebiegającej przez tereny **KD-Z/ZZ**, **KW/ZZ**, **1MN/U/ZZ**,

³⁷ Ustawa z dnia 7 maja 2010r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675),

³⁸ Dz. U. Nr 192, poz. 1883 z dnia 14 listopada 2003 r.,

ZO/R/ZZ, ZO/WS/ZZ, ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu terenu **1MN/U/Z** w strefie oddziaływania linii (o szerokości 20 m od osi linii), w której obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu, wynikające m.in. z art. 314 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, mówiącym o zakazie wznoszenia na obszarach stref, w których występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania pola elektromagnetycznego, budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Na ww. terenie projekt planu umożliwił zachowanie istniejącej zabudowy, jej remont lub przebudowę, zakazał jednak lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków. Ponadto, dopuszczono również przebudowę linii napowietrznej na kablową, co stanowić będzie pozytywne rozwiązanie szczególnie w kontekście poprawy walorów krajobrazowych omawianego obszaru.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska³⁹ przez zobligowane do tego instytucje. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dlu monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*⁴⁰ oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*⁴¹.

Głównym skutkiem realizacji ustaleń planu miejscowego będą konkretne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym omawianego obszaru, zwłaszcza w zakresie lokalizacji nowej inwestycji jaką jest port rzeczny. W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie monitorowanie jakości wód, poziomu hałasu, kontrola sposobu prowadzenia gospodarki odpadami w obrębie terenów zabudowanych oraz sposobu prowadzenia gospodarki ściekowej.

Analiza skutków realizacji postanowień planu wykonana będzie m.in. w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Poznania, przeprowadzanej na podstawie ustawy

³⁹ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku *o Inspekcji Ochrony Środowiska*

⁴⁰ zgodnie z art. 88, art. 109 ust.1, art. 117 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*

⁴¹ zgodnie z art. 155a, Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 ze zmianami

z dnia 23 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*⁴². Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy prezydent miasta ma obowiązek co najmniej raz w czasie kadencji przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu oceny aktualności planów miejscowych oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Analiza dotyczy również kontroli realizacji ustaleń planów miejscowych w zakresie ochrony i kształtowania środowiska.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obejmuje zagadnienia związane między innymi z: ochroną terenów cennych przyrodniczo (klinów zieleni), ochroną obszarów objętych prawną formą ochrony, uwzględnieniem ograniczeń w zagospodarowaniu lub użytkowaniu terenów wynikających z położenia w obszarach ograniczonego użytkowania, w strefach bezpośredniego zagrożenia powodzią, obszarach stref ochronnych dla ujęć wód (bezpośrednich i pośrednich), strefach od sieci infrastruktury technicznej (np. od rurociągu ropy naftowej).

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu, została ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa przeznaczenie terenów znajdujących się w granicach analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania tego obszaru była stosunkowo niewielka.

Przedstawiony projekt planu zawiera rozwiązania alternatywne w stosunku do opiniowanego i uzgadnianego już wcześniej projektu. Na skutek uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień w projekcie planu zmieniono funkcje terenów użytkowanych rolniczo. Ustalono przeznaczenie tych terenów na tereny zieleni nieurządzonej lub tereny rolnicze w klinie zieleni. Takie przeznaczenie terenu ocenia się pozytywnie z punktu widzenia ochrony środowiska. Tereny te stanowią fragment południowego klina zieleni miasta Poznania i możliwość ich zazielenienia będzie korzystnie wpływać na różnorodność gatunkową fauny i flory w granicach przedmiotowego obszaru oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Poza tym stopniowe wyłączenie gruntów z użytkowania rolniczego, co można już zaobserwować na przedmiotowym terenie, będzie korzystnie wpływać na jakość zasobów środowiska przyrodniczego, w szczególności wód i gleby.

---

⁴² Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami

9. WNIOSKI

Jak wykazano w prognozie, realizacja ustaleń projektu planu powodować będzie potencjalnie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Oddziaływania te będą skutkiem realizacji w granicy planu nowych inwestycji budowlanych, nowych elementów komunikacyjnych oraz nowych obiektów i elementów sieci infrastruktury technicznej.

Projektowane w planie miejscowym rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wpłyną na zmianę sposobu zagospodarowania jedynie w obrębie części terenów znajdujących się w granicach omawianego obszaru. Nowe zagospodarowanie związane będzie z wprowadzeniem nowej inwestycji jaką jest port rzeczny. Należy się wówczas liczyć z powstaniem basenu portowego, dojść, dojazdów oraz budynków związanych z funkcjonowaniem portu.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie wpływać na komponenty środowiska przyrodniczego w różnym stopniu. Zestawienie przewidywanych oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, długoterminowych, stałych, chwilowych, pozytywnych i negatywnych na środowisko przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 9 do prognozy.

Projekt planu zawiera zapisy zapewniające ochronę istotnych elementów środowiska przyrodniczego i minimalizujących lub ograniczających negatywne skutki realizacji planu na środowisko przyrodnicze. Dotyczą one m.in.:

- zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów oraz zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów,
- ochrony wód powierzchniowych znajdujących się w granicach projektu mpzp,
- określenia zasad postępowania z masami ziemnymi powstałymi w wyniku prowadzenia prac ziemnych w granicach analizowanego obszaru,
- zagospodarowania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej,
- odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem tymczasowego ich odprowadzania do zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji sieci,
- sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- zakazu lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków,
- prowadzenia produkcji rolnej wyłącznie w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
- zakazu stosowania w systemach grzewczych paliw stałych,
- zwrócenia uwagi na stosowanie indywidualnych systemów grzewczych przystosowanych do spalania paliw płynnych, gazowych, odnawialnych z biomasy oraz z innych ekologicznych źródeł,

- nakazu zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej,
- na terenach **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U** nakazu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego ze względu na położenie terenów w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny,
- zakazu lokalizacji na terenach **1,2MN/U/ZZ** i **3MN/U** obiektów usługowych, takich jak: szpitale, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Ponadto, projekt planu zawiera ustalenia w zakresie zakazu lub ograniczenia możliwości lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania dysharmonizujących walory krajobrazowe terenów, tj.: wolno stojące szyldy, urządzenia reklamowe, ogrodzenia betonowe lub żelbetowe, nowe napowietrzne elementy sieci infrastruktury technicznej oraz tymczasowe obiekty budowlane. Ponadto, szczegółowo określa możliwość lokalizacji szyldów na elewacjach budynków.

Wprowadzenie wymienionych powyżej ustaleń, pozwoli na ograniczenie lub zniwelowanie negatywnych oddziaływań, jakie mogą się pojawić w konsekwencji wprowadzenia na część terenów nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków oddziaływania na środowisko będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego i restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych.

10. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu akustycznego. Wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń mpzp na ludzi, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe, a także oddziaływanie w kontekście emisji pól elektromagnetycznych.

Powyższa prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu mpzp terenów położonych przy ulicy Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu. Projekt planu miejscowego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XXVII/200/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia

9 września 2003 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ul. Starołęckiej obok strumienia Czapnica w Poznaniu. Planem objęto obszar o powierzchni 5,7 ha, położony pomiędzy ulicą Starołęcką, granicą administracyjną miasta Poznania, korytem rzeki Warty, a strumieniem Czapnica.

Prognoza składa się z ośmiu części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni miasta i jego obecne zagospodarowanie. Scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby czy klimat lokalny.

W trzeciej części prognozy zwrócono uwagę na problemy ochrony środowiska, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie planu, dotyczące m.in. gospodarki wodno-ściekowej oraz pogarszających się walorów krajobrazowych. Określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód oraz klimatu akustycznego.

W czwartej części omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również ich powiązania z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

W piątej części omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, natomiast w szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano też rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego, natomiast w części ósmej opisano rozwiązania alternatywne, jakie rozważano podczas prac nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.